

Yáaye'η
Belétullê'η
Dombore

Magara 1

¹Otá'ň jâ'ň juuň-lé main bá Belé aáňá, Belé namá Lonpii-lé kéná, Belé namá Lonpii aáňa. ²Yé nii asá tuuň main bá Lonpii-lé kéná. ³Na otá nyét bá kíe ɨň, na kí dééň paal ɔri tog dog ɔň eňaba kit-lé alá naman ɨň. ⁴Jain namá dèle kééňá, in jain namás kwa-sí herra eňa. ⁵Na hërre nás lóó-sí errenjel, na lóó walá hërre-sí ás lónjába. ⁶de namá duldí'ň kwě alá Lonpii ímíňi-ii, asá kééň kons Yáaye gé. ⁷Yé bá hërre-lé éla idí'ň asáň kwa nyét kíe jiiň-sí kiine. ⁸Yé hërre á aáňába del, marran yé dog hërre'ň ɔúň éla. ⁹Hërre see kuňo asá kwa-sí errinja, yé namá daldí'ň kwa-lé úndɔlɨň-ii. ¹⁰Yé waar daldí-lé kééňá, na daldí namá kíe eňa, yé daldí walá yee-sí ás lóónjába. ¹¹Yé namá kwa kid-lé éla ɔl miin waar kééň káň, marran kin walá yee-sí á koinjeba. ¹²Marran kwa kid alá yee-sí koinje, na kid asá kééň kona-sí kinenj, bá yena-sí ɔú'ň see íní álán yeen Lonpii'ň dogólá kɨň. ¹³Yeen walá kwa kid á geba alá kewa-lé kaaɔriň, wala suur'ň joiní-lé, wala kwa'ň joiní-lé, marran bá Lonpii'ň joiní-lé gé. ¹⁴Yáaye alá Ísa'ň ɔú'ň aldí piá: In elé namá dɔó eňa namá dáíň tâs-lé oonjo. kí namá dééň galaňa-sí kagila galaňa kwě tog'ň dééň bâ Lonpii-lé, asá yé kí baraka na ɔú'ň see pis eňa. ¹⁵In alá Yáaye dééň ɔú'ň ɔú' taan ná in kwă, "In yé-ii alá ká dééň ɔú'ň in wa id ɔl dúíň kɔri'ň úndɔl bá waar dúíň tabɔ'ň eňa, idí'ň ná yé waar kééňá ná ká aáňába." ¹⁶Kí namá dééň pis-lé tulléňa-sí kába, tulléňa'ň írí. ¹⁷idí'ň ná dáálí-sí bá kí Músa'ň dóňá kanie. Marran tulléňa na ɔú'ň see bá kí Ísa Jáásodɔňo búlɨň. ¹⁸Na dɔó tog ákeba ná Lonpii-sí jágfla; marran kwě tog ɔl ába'ň kô kee bá yé-ii nás páálí ásáň kalňa. ¹⁹Yáaye namá dééň suur'ň risinjo: In namá Yáaye'ň belé id-ii, ná ni-ii risinjo ɔl ɔáda deem Jɔrusalam-lé Tisona na Lááwéňá dīi kamínje, ná yee-síin kí'ňɔl, "Jí ki-ii jan?" ²⁰Yé walá pié á piyába namás tñna namá in kwă, "Ká jááso dɔňo ɔňba." ²¹Namá kí'ňɔl, na kaa jan naa? Jí Elíja lá jan? Yé namá in kwă, "Ká Elíja á ɔňba" na jí, "domonɔdɔňo lá jan?" Yé namá in jáwí, "lóolo." ²²Yeen namá in aáňé, "na jí ki-ii jan, álán kila kwa kid-sí domon kawí aila kɨňa kamínje? Jí dí'ň suur'ň írí ay-ii jámɨň" ²³Yé namá in kwă ká bá dɔó id-sí aan alá jutá ɔú' laddi: 'Dorá-sí wárig baáňo Lonpii'ň tabɔ'ň, in alá domonɔdɔňo Isiyá kwă." ²⁴Kin kwa ɔw-sí bá pɔrisínjá ádden káwe, ²⁵namá yee-sí bittán kí'ňɔl, "Abá jí jáásodɔňo á janba wala Elíja á janba wala domonɔdɔňo á janba jí kwa-sí kaáň ɔú'ň jali?" ²⁶Yé namás in kwă, "ká kwa-sí bá kí koro ali-ii. Na díeň tâs-lé dɔó id kee asá bí á baluňba. ²⁷Naa alá yé-ii ná dúíň kɔri'ň úndɔl, dúile in á lonba álán ká taga dééň dáwlan'ň boot taga ɔl." ²⁸In ɔú' bá deem Basániya-lé eňa roo ɔrdɔn'ň soór, li-ii alá nîň Yáaye kwa-sí kí koro li-ii. ²⁹Ísa Lonpii'ň dolé-ii asá kwa'ň jittinja-sí paasi: Dééň Saare'ň Yáaye namá Ísa-sí jágfla ná úndɔl, namá kí ɔú' in kwă, "In yé-ii Lonpii'ň Kɔnínj álán daldí'ň kwa'ň kɔttɨňa-sí karra jáwí! ³⁰In yé-ii alá naman ká in waa dɔó alá dúíň kɔri'ň úndɔl, ɔl dúíň tabɔ'ň ni-ii kéná, ná ká aáňába. ³¹Ká yee-sí ás aljába, marran ká namá éla ná kwa-sí koro ali-ii, ásáň Israílinjá-sí aáňal." ³²Lia Yáaye namá ɔú'ň in kwă, "Ká Lonpii'ň kɔo-sí jaawil-lé ɔgila ná dū in bɔneli niná orrá, namá dééň írí bɔɔɔl. ³³Ká walá yee-sí ás aljába, marran id aila ka-sí ímíňi-ii áláň kwa-sí kí koro álo, bá yé-ii náis in kwă, "dɔó alá jí jalɔ ná dèle kɔo bɔɔneli-ii, bá yé-ii álán kwa-sí kí kɔo tiyyâňa líó." ³⁴Ká alá naman in ɔú' sí ɔgila in bá yé-ii Lonpii'ň kwě." ³⁵Ísa'ň majira tabɔ kwă: Dééň saare'ň Yáaye namá kí kééň majira ɔw diin keera, ³⁶Yé namá Ísa-sí jágfla ná ɨlon, namá in kwă, "In yé-ii Lonpii'ň Kɔnínj!" ³⁷Kééň majira namá dééň belé kel kámmie namá Ísa'ň kɔri'ň kí'ňje ná keéňe. ³⁸Ísa namá núnj jáwí ná yeenja-sí jágfla namá ɨňo, "Nás in kwă bí kaa bôil?" Yeen namá in kawie, "Rabbûni' (ɔl in lóón "Gɔɔdpáálí"), "Jí ɔl jain?" ³⁹Namás in kwă, "Bêl ná bagil." Namá arrá keéňé ná dééň lóó jôn'ň kagile; Namás soog tog kíeň kɔúň, addilla dɔlé bá tin weyye aáňá asá sibîr beto. ⁴⁰Andiráás alá Simon'ň bára-ii bá dog kila majira ɔw'ň dío díg aáňá, alá naman kí Ísa keéňe, liya alá Yáaye'ň belé-sí kel kámmie. ⁴¹Yé ɔlmínj dééň bára Simon-sí búló'ň namás in kwă, "Kí Misâya-sí kummó'ň" (alá Jáásodɔňo-ii). ⁴²Namás ɔrgí nás Ísa-lé nyaná Ísa namá Simon-sí táráásin jágfla namás in kwă, "Jí bá Simon jan Yáaye'ň kwě. marran ká jí-sí kona Sapas gí sín aní" (asá Taaru gé). ⁴³Kí saare'ň soog, Ísa namá kóíňj álán deem Galíle-lé jee, namás kí Pilíbɔs káyítíye namás in kwă, "Kɔri gí lúlo" ⁴⁴Na Pilíbɔs yé deem Basáida-lé aáňá, alá dèle Andiráas na Patoro káň. ⁴⁵Liya Pilíbɔs namá Nasaíl-sí búló namás in kwă, "Kí dɔó id-sí kummó'ň alá dééň aldí-sí Músa dáálí-lé rímmen piá, na domon kwă kíeň domboreň-lé, na alá yé Ísa ísib'ň kwě alá deem Náásira-lée kee." ⁴⁶Nasaíl namá in kwă, "Yé deem Náásira-lé dɔó tullé kórolá'ň?" Pilíbɔs namá in jáwí, "Jé la ná jágfl." ⁴⁷Ísa namá Nasaíl-sí jágfla ná dèle úndɔl namá dééň írí in kwă, "In Israíl-dɔňo tullé-ii, kí pié áiba!" ⁴⁸Nasaíl namá yee-sí ɨňo, "Jí ka-sí ɔl gís jalun?" Ísa namá in jáwí ká jí-sí kurú tñ'ň gí kɔri'ň ɔgila, nii-ii ɔl jí-sí Pilíbɔs áy-ii tarfya. ⁴⁹Nasaíl namá kí ɔú' in kwă, "Gɔɔd-dɔňo jí Lonpii'ň kwě jan!

na jf Israíl'ínj kuri jan." ⁵⁰Ísa namás yee-sí in kwă, "Jf idfñj sá jina? Āl ká in waa áila kurú tñn'ínj nima-lé agila, jf bán in uu-lé sonjá appá jagíl." ⁵¹Lia yé namás in kwă, "Ká bñja-sí kí see gís írsinj bí bán jaawil-sí bagíl nás paalanj-ii, na Lonpi'ínj melega ná írí dúítíyá na dù bñjeli-ii Dəld'ínj kwě'ínj írí.

Magara 2

¹Ísa'ínj pirje tǎbǎ kǎño: Soog ñs kǎño-lé aána alá deem Galíil-lé sǔbakawinj-ii, na alá Ísa'ínj íya li-ii kénjá. ²Ísa na kéen majira-sí dog namá sǔbu'ínj kamañe. ³Nii-ii álbás kira a gínje déén íya bás yee-sí in kwă, "kira ás sáyeba yeeña-sí." ⁴Ísa namá in jáwí dññj oro kúdúínj kaa-ii, "íya, dúínj tin káñj-sí ná á élabá." ⁵Déén Íya Moo namás koya-sí in kwă, "uuña nyét bâ áisa yé belén." ⁶Li-ii namá kfdónjá'ínj krfñjá oson-dííj káñj ná sñj Yǎúda jálínj'ínj koro kawrít'tya alá dog kásaña Píriña na weyyénjá aw bǎw. ⁷Ísa namás koya-sí in kwă, "Krfñjá-sís kí koro pis bâ." Yeeñ namás pis káwe namanj si teljeg ññj ásanj bñnyñyál. ⁸Lia Ísa namás yeeña-sí in kwă "naa krfñjá-les bñño nás kwa'ínj tǎbǎ-sí baní," yeeñ namá iddǎd káwe. ⁹Sǔbu'ínj tǎbǎ namás iwiya namás búló nás koro kira jǎññǎ, yé walá ás lónjába ál-si kéle (marranj koya bás kalññj-ii). Yé namá Birsil'ínj dǎó-sí taríya ¹⁰Namás in kwă, "Main kwa nyét-sís kid kira tullénja baní, abás sóólá-sí tǎbǎña tñye námás kid baní asá ittínj kullé ge. Marranj j-ii sí bás kira simmónja sáye naa." ¹¹In namá ósom'ínj tog kǎño aánjá alá namanj Ísa Gána-lé piyá deem Jalíil-lé, namás kwa-sí déén galaña páálí, majira namás yee-sí kñine ná bagí káwe. ¹²Lia in uu'ínj kǎf'ínj, Ísaí déén íya na bñña, na kéen majira arrá kǎpññǎ namá deem Kaparnúúm-lé keénje namás diinj sooga díña kǎññj. ¹³Ísa kwa-sí júrró wéle-lé jñm'ínj tonj-lé: Nii-ii asá Yǎúda'ínj jáap'ínj ñd dakki enja, Ísa bá deem Jǎrisalam-lé jáápa. ¹⁴Namá kwa-sí jñm'ínj tonj-lé búlón ná wéle kawe kí Kuu na Léwá na Orránjá, na kwa kernja ná sedâb'ínj soór kǎwí, ná Sõngõña kñlela. ¹⁵Yé namá boota bísá piyá namá kwa-sí nyét perra piá jñm'ínj tonj-lé júrró, namanj kuu-sí na Léwá-sí dog. Wélénjá-sí namás Sõngõña perra piyá, Namás Sedába karlanj jǎñño. ¹⁶Yé namás Orránjá'ínj wélénj kwa-sí in kwă, "Kin-sí íne tawrá bará'ínj. Dúínj bâ'ínj tonj-sí bittán wéle abâba." ¹⁷Kéen majira-sí namás in uu lónjole alá dombore-lé in rímmenj káwe, "Dññj tonj'ínj joinj'ínj uu bás ka-sí a giti." ¹⁸Namás Ísa-sí tǎbǎ'ínj káárial namás in aánjal ósom tog gís já, náis kǎrró kid jáwli alá jf kin údónjá-si já?" ¹⁹Ísa namás yeeña-sí in kwă, "In jñmm'ínj tonj-sís bǎbiya bittán ká bánj sooga ñs'ínj írí dǎdǎmó." ²⁰Yǎúda namás yeeñ-sís in aánjé, "In jñm'ínj tonj'ínj jǎtǎmó ayénjá weyyénjá õñaal na oson dííj si óónjá, jf ay-ii níj jǎtǎmó kí sooga ñs?" ²¹Marranj Ísa bá déén suur'ínj bagí'ínj risínjá. ²²Li-ii asá yé lia wayínjá'ínj tás-lé jáwla, kéen majira-sí namás déén belé lóónjéle, yeeñ namás dombore-sí kñine, na déén belé ila asá yeeña-sí Ísa kwă. ²³Namanj nii-ii alá yé deem Jǎrisalam-lé kénjá jááp'ínj ñd-lé, kwa sonjá bás kí kéen kona kñen-ii, alá namanj pirjenja kid kagñle alá yé piá. ²⁴Marranj yeeña-sí déén suur ás júndíba, idfñj ná yé kwa nyét sís lóónjá, ²⁵Yé walá Ákõilaba ásanj yee-sí dǎó páálí, idfñj ná yés dǎ lonj, alá kwa'ínj kilmanja-lé kee.

Magara 3

¹Dǎarínj dǎwwô kǎo-lé: Namá Parasî-dǎño dííj kéenjá nás kona nikodémus kénjá, alá Yǎúda'ínj jññ kwă-le aánjá. ²Yé namá kí luul Ísa-lé éla namás in kwă, "Jf Tiso kalunsi ná tiso jan alá Lonpii-lé jaánjá alá jéla, idfñj ná dǎó á keba ása kǎrró kid kee álán uuña kid piá alá jf jaw pirjenja-lé, abá kí Lonpii á geba." ³Ísa namá in jáwí, "Kí see'ínj, see, gís áminj dǎó tog dog ákeba álán Lonpi'ínj kǎññj jágíl, abá asi keer á kǎarínjiba." ⁴Nikidimos namá yee-sí in ñño, "Dǎó-sí bittán ay-ii níj kaare annanj yé toy enja? Na yé taga déén íya'ínj díó taga ay-ii níj píñj, alá bittán kaare?" ⁵Ísa namá in jáwí, "Kí see'ínj, see, gís ááminj dǎó tog dog ákeba Lonpi'ínj kǎññj-lé áñ kǎrfba, abá asi keer kí koro na kǎo á kǎarínjiba. ⁶ñd alá suur-lé kǎarínj-ii yé bá suur-ii, na id abá kǎo-lé kǎarínj-ii yé bá'ínj kǎo eenj. ⁷Pirje ñs: Pirje aís eenja abáis ká bñña-síin waa, "Bf ál dǎarínj dǎwwô bõil." ⁸Dǎwlo bá sabaat úndǎl ál yé kóil, namá déén usú kel jaam, marranj á sñj jaluba yá ál kéenjá ná èl na ál dúy-ii. Yé bá dog innânj lónj dǎó ál kǎo-lé kǎarínj-ii." ⁹Nikadimos namá bittán yee-sí ñño, "Na innânj ay-ii níj eenj?" ¹⁰Ísa namá in jáwí, "Jf ganj Israílínjá'ínj Tiso jan in uu-sí ay-ii

si á jalunba? ¹¹Kí see'η, see gí sín waa, kí bá ɛɛ id-sí kirsin asá kalun, na kid-sí káminj alá kagila. Bí namá dáinj belé-sí á bóilba. ¹²Adi g̃s ká aldíná kid áa alá sɛɛɛɛ-lé indela na ás biinaba, ay-ii sín biin annan g̃s ká jawil'ín aldíná áa? ¹³Na jawil-lé dɔɔ tog dog á nyánaba id̃in paál alá jawil-lé saig̃in, na yé bá dɔɔ'η kwě id-ii alá jawil-lé kéénjá. ¹⁴Lonpií'η joinj Dali-lé: In asá waar ísa núúm-sí lego juta-lé, innân dog bá sín kalgol Duld̃i'η kwě-sí, ¹⁵Ásán jain kurrâ kee dɔɔ id nás yee-sí tiina. ¹⁶Id̃in bá yé-ii alá Lonpii kwa nyét-sí kóinj, naman déén kwě tog del-sí ráánjá, álán dɔɔ id á wayiba asá yee-sí tiin marran ásán jain kurrâ kee. ¹⁷Lonpii déén kwě tog-sí iláinj adden á piyába álán kwa-sí jím nás agé, marran bá id̃in piyá ásán kwa-síkíe jópó. ¹⁸Dɔɔ id nás yee-sí tiina án kiimalba, marran dɔɔ id nás yee-sí ás tiina ba, yee-sí bás kí jím kándé id̃in nás á tiina ba Lonpií'η kwě'η kona-sí kona-sí. ¹⁹In namá yé-ii ɛɛ'η jandi: Hërre bá kwa-lé éla marran kwa bá lool-sí hërre-lé sonjá koinjé. id̃in ná kíen táárinjá sonjá kussé k̃af̃in. ²⁰Na dɔɔ bi dɔɔ alá jito pi-ii bá hërre-sí orel, na dêle á júitiba, asá kéén táárinjá kal̃ pi-ii álán á lóónjalal ba. ²¹Marran dɔɔ ná ɛ'η see'η dorá-sí kóil yé bá hërre-lé úndúl álán kéén táárinjá lóónjalal, namá lóónjalal inná alá kí Lonpií'η k̃erro káwe. ²²Yáaye'η belé k̃ari k̃erjo Ísa'η írí: Lia Ísa namás kí kéén majira'η jáwla namá deem Yúdiya-lé nyáná. namá dii-ii k̃erj̃ul yé namá ñin kwa-sí teyyá pi-ii. ²³Yáaye dog namá dog deem Enúun-lé teyyé pi-ii deem Salfim-lé id̃in ná di-ii koro sonjá k̃af̃in. Alá ñin kwa di-ii teyyá kindeli-ii ²⁴Adilla Yáaye bás k̃af̃in ná túmná á kayéba. ²⁵Yáaye'η majira namás kí Yag̃ud-d̃erjo díig belé tâs-lé poyí jálín'η ɛ'η. ²⁶Namá Yáaye-lé kééné nás in aánjé, "Dɔɔ alá roo ɛrd̃en-lé k̃ig̃in arrá kagila, na alá j̃ déén'ín jirsino, Yé dog ila-ii ná kwa-sí li-ii, na kwa bá nyét dêle kanniyá." ²⁷Yáaye namás in kwă, "Dɔɔ tog dog á keba álán ɛɛ díg baw abá jawil-lé á kanieba. ²⁸Bí balun-si ná ká in waa ká Jáaso d̃erjo ânba, 'Marran bá domoñd̃erjo an, ká nás yee-sí dorá aáw̃nel.' ²⁹Dɔɔ id nás ar̃us niw kee yé bán ar̃us dee eenj. Marran ar̃us'ín jalpâg alá dakki kee ná kel aam bán kilmá simmó eenj déén ɛ'η, na yé-ii déén kilmá'η simm̃in nás aginj. ³⁰Yé bá sín nyiinj na ká nás gal tálan aij. ³¹Id̃in yé-ii alá jaawil kéénjá namá gal éla ila ɛ'η-ii ná yé kwa nyéttin íri-ii. Marran alá sɛɛɛɛ-lé aánjá yé bá sɛɛɛɛ'η-ii na id alá jaawil-lé éle yé bá kwa'η írí kee nyét. ³²Yé bán ɛd kwă alá yé jágila na kelamí, na dɔɔ tog dog á keba álán déén belé-sí kóinj. ³³Na dɔɔ id ná dúinj belé-sí kóinj bán in kwă Lonpii'η belé ál see-ii. ³⁴Id̃in ná dɔɔ id ál Lonpií'η domoñ ín bá kí Lonpií'η belé risinj na Lonpii kwa-sí k̃erjo kí jarri áiniba. ³⁵Ába yé bá kwě-sí kóil namá yee-sí ótá nyét déen dónjá-lé já. ³⁶Na dɔɔ id nás in kwă-sí tiina bá sín jain kurrâ kee, na dɔɔ id ná úrinj ásán kwě-sí tin yé jain-sí ân jágilba marran bán kí Lonpií'η piyỹin s̃ay.

Magara 4

¹Ísa nás Yáa Sáámírâ d̃erjo-sí risino: Párásinjá namá kilkámmie nás yé majira sonjá kee, kwa-sí Yáaye-lé sonjá lii-ii, ²(Yé walá Ísa á aánjába alá kwa-sí teyyé piá. Marran bá kéén majira k̃af̃in. ³Yé deem Yúdiya-sí júndí namá deem Jal̃il-lé píinj. ⁴Namás kí deem Sáámira'η dorá beto. ⁵Naman lóót paago alá Sookâr k̃arí, alá bar̃u id̃in kee alá Yag̃úb déén kwě ísib-sí ín. ⁶Na alá Yag̃úb'ín roo kee, nii alá Ísa dorá-le il̃in naman-si k̃erro a g̃inje yé namá roo'η t̃úm onjo. li-ii alá tin oson díg paago. ⁷Yáa Sáámírâ d̃erjo namá roó éla ásán koro b̃aw, Ísa namás Yáa-sí in kwă, "Koro g̃s janí ná aba." ⁸Adillan kéén majira bá deem kééné álán ótá jam'ín kule. ⁹Yáa Sáámírâ-d̃erjo namás in kwă, "Jí Yag̃ud-d̃erjo jan, na ká Sáámira-d̃erjo, koro ay-si j̃oil álán jaba?" Yag̃udá walá kí Sáámírâ'η ótá ás kuldenjiliba. ¹⁰Ísa namá in jáwí ad̃i s̃in j̃ Lonpií'η janí-sí jalná, "Aísa j̃-sí in belé'η koro g̃s janí, 'Jí bá'η dêle in joinj áísán jain'ín koro ín." ¹¹Yáa namá in kwă, "Dúinj sid, Jí dal̃ ɛs jainba roo nan kurrâ-ii. jain'ín koro-sí ál s̃in j̃ummó? ¹²Na j̃ dáinj bá Yag̃úb-lé la sonjá appá jan, aisa k̃inja-sí in roo at̃i júndí, álán yeenj koro kab̃i, kí dogólá'η naman baíman?" ¹³Ísa namás Yáa-sí in kwă, ar̃i id ná kin koro-sí bá bán píinj ná buur eenj, ¹⁴Marran dɔɔ id ná koro kid bá asá ká aní, yé lia pákkát buur án eenba, koro kid asá ká aní bán déén díó tamad iñi, námás pis eenj naman ñin jain kurrâ ín." ¹⁵Yáa namás yee-sí in kwă, "Dúinj sid, janí gis kin koro álán gi buur áit̃ba álán íne á ánjaba ásán koro abu'η." ¹⁶Ísa namás Yáa-sí in kwă, "Joo ná d̃in dɔɔ-sí jar̃in namá íne j̃af̃in." ¹⁷Namás in kwă, "Ká dɔɔ ás ainba." Yé namás in kwă see-ii, alá in jwa dɔɔ ása á jainba, ¹⁸J̃ jaréna oos-si jaánjá, na ila dɔɔ alá naa k̃ie bain d̃in dɔɔ áibâ, kí see juwa j̃." ¹⁹Yé namás yee-sí in kwă, "Dúinj sid, ká al̃ ɛ ná j̃ domoñd̃erjo jan. ²⁰Káinj b̃anja in p̃ugó-lé Lonpii-sí bag̃i káwe, bí Yag̃udá namá in bóil álán deem J̃erisalam-sí d̃itin níj Lonpií'η bag̃i'η lóó b̃a." ²¹Ísa namá in jáwí, "Yáa see g̃i j̃ay-ii ka-sí,

Soog id níŋ éla álán b́ Lonpii-sí bagí b̄a, in p̄gó-le na J̄risalam'ín paál. ²²B́ namá arí id-sí bagí baw nás á baluŋba, na kí namá id-sí bagí kaw asá kaluŋ, id̄ín ná jopó bá Ȳáda-lé kee. ²³Bán tin id éla, lôlo marran bá naa-ii, álán bagí'ŋ kwa Lonpii-sí kí see bagí káwal, kí k̄uo na kí ʉ́ŋ see, id̄ín ná Lonpii bá bagí'ŋ kwa-sí k̄oil. ²⁴Lonpii bá k̄uo é, na kééŋ bagí kw̄á bán yee-sí kí k̄uo na kí see bagí káwa." ²⁵Yáa namás yee-sí in kw̄á, "Ká aluŋ-sí Misâya alá (Jáásod̄uŋo karíya) álán éla, na yé báisín ʉ́ŋa nyét páálí abá éla." ²⁶Ísa namá in jáwí, "Ká in aŋ aisa ji-sí írsin." ²⁷Íde majira namá kaaḡul, yeeŋ-sí namás pirje eŋa alá kaŋile nás yáa-sí risín, yeeŋ walá tog dog yee-sí in ás kw̄aba, "J́ d̄ele kaa j̄oil?" walagal kaáŋ-si j̄irsin?" ²⁸Yáa namá dééŋ T̄aw koro'ŋ-sí roó júndí, namá deém píŋí nás kwa-sí in belén, ²⁹"Béla ná d̄uo id-sí bagí aisa ʉ́ŋa nyét páálí alá ká áa. Mat yé-ii Jáaso d̄uŋo. ³⁰Deem Sookár'ín kwa namá k̄ur̄ul ná d̄ele kééŋé. ³¹Adilla majira bás yee-sí kí s̄ad in kámiŋa, "Dáíŋ Ába, kalá j̄am." ³²Yé namá in jáwí, "Ká j̄am-si aŋ ná aam ná b́ á baluŋba." ³³Kééŋ majira namá suúrŋâ k̄íŋul, "D̄uo díŋ-la yee-sí arí díŋ íní álán amí?" ³⁴Ísa namás yeeŋa-sí in kw̄á, "Dúíŋ j̄am bá id̄ín táárí-ii, aila ka-sí domoŋ íní álán áa nás áge. ³⁵B́ salá in bámiŋ, "K̄olda oŋŋaal'ín írí bá kaan'ín jandi ʉ́ndul'? Marran ká in gí síŋ waa, kalá kíeŋ r̄aytá-sí bal̄u alá táráasiŋ iní alá d̄eŋ taa paago! ³⁶Na taa d̄uŋo bá'ŋ dééŋ ray'ín taa b̄aw námá dééŋ ray'ín taa dorol piá. jain kurrâ'ŋ ʉ́ŋ álán táárí d̄uŋo na ray d̄uŋ-sí taa dorol pi-ii, álán táárí d̄uŋo na ray d̄uŋ-sí kilmaŋa arrá simmó iní. ³⁷Namaŋ níŋ id see een, alá in kámiŋa díŋ ná táárí pii-ii, na díŋ ná taa dorol pii-ii. ³⁸Ká biŋa-sí iláŋ gí amíŋi álán taa dorol b̄a alá b́ dééŋ táárí-sí á b̄aba. Kwa táárí d̄f̄r̄o-sí káwe d̄eŋ paál, na b́ namá id táárí'ŋ taa-sí dorol baw alá kwa káwe." ³⁹Kaw Sáámiréŋá soŋŋá alá namaŋ in deem-lé kaŋí, namás yee-sí k̄iŋe, id yáa'ŋ ʉ́ŋ alá Ísa'ŋ írí in kw̄á, "Ka-sí ʉ́ŋa nyét gis páálí alá ká áa." ⁴⁰Sáámiréŋá álbá yee-sí roó k̄ummé, bá d̄ele in koiŋíe álán kíeŋ kóoŋol, namás di-ii sooga ʉ́w oóŋá. ⁴¹Namás kwa soŋŋá k̄iŋe dééŋ belé'ŋ ʉ́ŋ. ⁴²Yeeŋ namás Yáa-sí in aáŋé, "Kí naa d̄íŋ ʉ́ŋ bittân á síŋ k̄inba, id̄íŋ nás yee-sí kel kámi, yeeŋ namás kíwé Ísa ál kí see kwa'ŋ jopó d̄uŋo-ii." ⁴³Sagal'ín kw̄é'ŋ Jepéro: Lia asá yé Sohâr-lé sooga ʉ́w oóŋá, Ísa bá deem Jal̄íil-lé nyáŋá. ⁴⁴Ísa yé kí dééŋ suur namá in kw̄á domoŋ d̄uŋo dééŋ bar̄u-lé joiní ás keba. ⁴⁵Nii-ii alá yé deem Jal̄íil-lé paago, kwa bás yee-sí kit̄íŋíe. Yeeŋ namá ʉ́ŋa nyét kaŋile alá yé deem J̄risalam-lé piá kí jáab'ín subu'ŋ soog alá namaŋ yeeŋ dii-ii kaŋí. ⁴⁶Ísa namá Gâna paago deem Jal̄íil-lé, asá yé diiŋ koro-síkira jaŋo. Diiŋ Kaparnahûm-lé namá d̄uókéŋá ná ába kuri'ŋ kwa-lé aáŋá nás kw̄é wajân eŋa. ⁴⁷Yéabá in kel amí ál Ísa deem J̄udíya-sí júndí ná Jal̄íil-lé nyáŋá, d̄uo bá d̄ele nyáŋá ná d̄ele in kóíŋí álán kíe Kaparnahûm k̄ur̄uŋol, ásáŋ dééŋ kw̄é asá wajânni-ii-sí épéro, asá wayí-le dakki piá. ⁴⁸Ísa namá in kw̄á, "As biŋ ba abá ʉ́ŋa á bagílabá na pirjeŋa." ⁴⁹D̄uo namá yee-sí s̄ad piá nás in kw̄á, "Dúíŋ s̄id kí gí k̄ur̄uŋó nii-ii ná dúíŋ kw̄é ás wayba." ⁵⁰Ísa namá yee-sí in jáwí, "Joo j́ d̄íŋ kw̄é sállási." D̄uo namás Ísa'ŋ belé id-sí t̄in asá yee-sí kw̄á, namás beto ná nyáŋá. ⁵¹Li-ii alá d̄uo p̄gó-lé d̄u b̄uŋoli, bás kí kééŋ polgonya dóra káitíe nás in aáŋé d̄íŋ kw̄é épéríŋólas nás sállá eŋa. ⁵²Yeeŋ namá in kawíe kaní kí arra aáŋa tin oson na ʉ́w'ín addi-lé alá yee-sí suur'ín tuk̄k̄in júndí." ⁵³Kw̄é'ŋ b̄a namás iwo ál kí in tin aáŋa asáÍsa in kw̄á, "D̄íŋ kw̄é sállá-si." Yé namás t̄ina namaŋ dééŋ ton'ín kwa nyét. ⁵⁴In ʉ́ŋa'ŋ ʉ́w k̄uŋo aáŋá alá namaŋ Ísa piá nii-ii alá yé deem J̄udíya'ŋ-ii-lé koro namaŋ deem Jal̄íil-lé nyáŋá.

Magara 5

¹Robog'ín eperiŋo: Liya Ísa namá p̄go írí jáápa, ná deem J̄risalam-lé nyáŋa, Ȳáda'ŋ írí jándo'ŋ s̄ub. ²Di-ii namá baw kééŋá léwá'ŋ dáári'ŋ k̄ili nás kona Hasada kééŋá, nás dééŋ soór k̄irbonta oos kééŋá. ³Ná dééŋ dió wajána soŋŋâ k̄uŋíeŋí, k̄ur̄uŋa na mersona na roboga, alá koro-sí kaane álán ŋunyunol. ⁴Li-ii alá meleg baw-lé ʉ́ndul ná baw-sí ŋunyū, na alán d̄uo id-sís épéríŋóli alá kwa'ŋ waar k̄arí, annan dééŋ waja soŋŋâ jittí-ii aáŋa. ⁵Íd baw-lé namá d̄uo díŋ kééŋá nás ayéŋá weyye na oson na iis oóŋá. ⁶Ísa bá d̄uo-síj̄áŋla nás diŋ soŋŋá oóŋá ná ʉ́ŋi, namá yee-sí ino j́ j̄oil-lá álán j̄epíríŋo?" ⁷Wajân namá in jáwí "Dúíŋ s̄id, ká d̄uo tog dog ás aŋba állán b̄aw dió j̄ábí abá koro ŋunyunul. Ká asiŋa soŋŋâ á álán b̄aw dió áwi marran bá d̄uo keer núíŋ tab̄u'ŋ b̄uŋel." ⁸Ísa namá yee-sí in ino, "Jawla-si ná d̄íŋ biris jabu'ŋ ná joo." ⁹Íde seddiŋ d̄uo namá eperiŋoná tullé eŋa, namá dééŋ biris bawa ná iní ná nyaná. Íd ʉ́ŋ bá kí Moonŋa'ŋ soog eŋa. ¹⁰Ȳáda namás d̄uo id asá épéríŋóli-sí in aáŋé, "Attô Moonŋa'ŋ soog-ii na tullé áiba álán d̄í biris jabu'ŋ." ¹¹Yé namá i jáwí, "D̄uo áila ka-sí epero bá yé-ii náis in kw̄á, 'd̄íŋ biris jabu'ŋ ná joo." ¹²Namá in kíŋuŋul, "Ki-ii yé ila aisa in kw̄á d̄íŋ biris jabu'ŋ

ná jîlîñ ná joo?" ¹³Marran robog yé walá Îsa—sí ás lóónjába, idîñ ná Îsa karîña kello ná nyáña kí búttu, ná kwa songâ'ñ tâsa—lé kârí alá di—ii kâñ. ¹⁴Lia Îsa, namá jûm'îñ toñ—lé búló'ñ namás in kwă, "Jí naa ekêr—si jena! Marran jittîña—lé a jawñjiba, álán in—lé songâ jittî á jeenba." ¹⁵Duó namás iwo âl Îsa aáná alá yee—sí épérínóla ná tullé piá, namás kwa—lé jáwíní nás aldí pii—ii. ¹⁶Yáúda namás kuñe nás Îsa—sí lóó makké kawé, idîñ âl yé kin uñña—sí kí Moonja'ñ soog pii—ii. ¹⁷Ába'ñ tâs kí déén kwê: marran Îsa bás yeen—sí in kwă, "Dúín bâ b'a t'a'ari pi—ii, ká nan táári aw." ¹⁸Namá ila uññ—ii alá Yáúda kôili—ii álán yee—sí kawé, walá iláin uññ áiba alá yé Moonja'ñ soog—sí úríñí dellin, marran bá dog iláin—ii alá yé in kwă, Lonpii âl déén ába—ii, ná déén sur—sí kí Lonpii arrá piá. ¹⁹Îsa namás yeen—sí in kwă, "Kí see'ñ see, biña—sí waa gí sîñ, yé kwê kí déén suur arî tog dog ân piyába dítin, marran yé bá id—sí pi—ii alá déén bâ—lé law, na arî id alá ába pi—ii kwê bá iláin pi—ii. ²⁰idîñ ábá bá kwê—sí kóil namás kwê—sí páálíti kid âl kóil ná pii—ii, na yee—sí dog bá sîñ uñña appâla páálí, in táári—lé námás pírnjebâ. ²¹In asá ába waytólá—sí sállá pi—ii nan jain ínni, kwê dog bá sîñ iddalan sállá piyá id—sí ná kóinjí. ²²Na ába duó tog dog—sí á sîñ beetba, íññ ná yé jandi'ñ kuro—sí nyét bá kwê—sí íní. ²³Álán kwa nyét kwê—sí bagî káwa inná alá yeen ába—sí bagî káwe. Na duó id ná kwê—sí bagî á piyába ába—sí dog bagî án piyába alá naman yee—sí domonj íní. ²⁴Wayyí—lé naman jain—lé: Kí see'ñ see, biña—sí waa gí sîñ, duó id ná dúín belé kilamí namás tîin alá gi ka—sí domonj íní yé bá sîñ jain kurrâ kee na yee—sí á sîñ kandeba kí soog karî kuño idîñ nás wayyí—lé jáwla namá jain—lé jáápa. ²⁵Kí see'ñ see, biña—sí waa gí sîñ, dani id álán waytólá kí kîe Lonpii'ñ kwê'ñ urú kel kámmíya, bá naai—ii na kwa kid ná kel kámmíe bás sállá kindela. ²⁶idîñ ná ábas jain—sí kee, dog kwê—sí bá jain íní, ²⁷Namá yee—sí kuro kid íní ásán kwa—sí beet idîñ ná yé dudi'ñ kwê—ii. ²⁸In uñ pirje aís eenba, biña—sí bán tin id páágó ásán yee—sí kwa nyét déén urú kel kámmíya kid alá turbaña—lé kâñ ²⁹Namá tawrá korol: kwa kid ná tulléña—sí káwe bá íñ kí dorá kaáwla alá jain—lé dúíti, marran kwa alá jittîña—sí káwe bá sîñ kí dorá kaáwla alá utú—le dúíti. ³⁰Ká taga arî tog dog ân ába kúdúín suur. Maran sîñ kí id andi alá ká kîe kel aam, dúín jandi bá taraasi idîñ ná á óilba álán uññ âl suur kóil. Marran bán uññ—sí áa asá yee—sí tullé indel aila ka—sí domonj íní namá—ii áden piá. ³¹Ába bá kwê'ñ uññ risiño: adi nîñ dúín suur'îñ uññ írsiña dúín belé bân pié aáná. ³²Maran bán duó keer dúín uññ risiño, ká alunsi déén belé dúín írí bá yé—ii ná see—ii. ³³Bí namá kwa Yáaye—lé bamínji, alá naman belé'ñ see—sí kwă. ³⁴Na ká in belé—sí idîñ á áminjba alá ká déén dónj—lé kí koro á líño, marran bá dñen jopó'ñ uññ—ii. ³⁵Yáaye yé bá heére tiyyâ aáná ná sîñ errinjel, na bí ná déén heéra—sí kí sog díña boinjí. ³⁶Marran ká belés aij ná Yáaye'ñ le songâ appá—ii, na bí táárinj'ñ belé aila ka sí kanie aila kasí dúín ába íní álán â alá yé—ii ná uññ—ii, kin táárinj'ñ namá yeen gé namá in lónja Lonpii aila ka—sí domonj íní. ³⁷Na ába aila ka—sí domonj íní yé—ii kí déén suur ná dúín uññ risiño, bí walá yee—sí pákkát kel á bámiba, nan yee—sí á bagilaba. ³⁸Na déén belé kíen kilmarna—lé á oonjoba, idîñ ná duó id—sí see á béélba alá naman yé domonj íní. ³⁹Bí namás domboreña guud baw namás in dño bain áísán mad jain kurrâ—lé jñal, na kin domboreña nyét namá dúín uññ risiñá, ⁴⁰Marran b' namá bawrel alá dúile béla ásán jain kurrâ bain. ⁴¹Ká kwa—lé simme áweilba, ⁴²marran ká biña—sí alun gís nan—sí alun ná Lonpii'ñ joinj kíen kilmarna—lé ákeba. ⁴³Ká kúdín ába'ñ kona, éla na bí ái—ii boinjíba. marran namá duó id—sí bóil alá kí déén suur'îñ komolmol únú. ⁴⁴Bí aál nín bummó áilá ka—sí boinjí alá mujjé—sí kíen suúrñá'ñ tâs—lé bóil, walá mujjé—sí ábóilba alá duó á keba ná ínni Lonpii'ñ paál. ⁴⁵In abwaba aila ká biña—sí Lonpii—lé iímel, li—ii duó kee állán biña—sí Lonpii—lé jíim yé—ii Mûsa, asá bí déle balgínó. ⁴⁶Abás Mûsa—sí biina, in álónj bâ áisa ka—sí biina bá in lóónj áísán kasibiin. ⁴⁷Abás Mûsa—sí biina bá in lónj áisa ka—sí biina, idîñ ná yé dúín aldí—sí rimmenj piá, bí abá uññ id—sí see á béélba alá Mûsa rímmenjpá ka—sí see ay—ii gîñ bñy—ii?"

Magara 6

¹Kwa pírinjá píri'ñ na oos'îñ jamma: Lia Îsa namá pâñ Tiberias—sí jáápa deem Galíil—lé namá tuum keer, ná tuum keer—lé nyanjá. ²kwa songâ namá déén karîñ kíñje liya, alá kagile ná yé wajána—sís epero nás akêr kîñ. ³Îsa namá kí majira pño'ñ írí nyáña ná kí majira'ñ dû oonjo. ⁴(Adilla Yáúda'ñ írí jándo'ñ sùbu, bás dakki piá.) ⁵Îsa namá núñj jáwí ná kwa—sí jágíla alá déle kúndula Pílip namá in kwă, "Karaña—sí aál nín kulu álán kin kwa nyét—sí kaní ná kámmíya yé bá idîñ kwa álán déén arrá raán?"⁶(Laa Îsa lónjás id álán yé piyá.) ⁷Pílip namá yee—sí in jáwí, "Annanj karaña kí dinâra pírinjá aw kula dog á sîñ paagl ba, álán

duó tog buúsiṅ sabba díig búlón. ⁸Ándiro alá Simon Patoro'ṅ bára aáṅá na alá majira-lé díg aáṅábás yee-sí in kwă, ⁹Kwě díg inn-ii nás karaṅa oos kee na púúna ǎw dollê déllin kee. kin kwa sonṅâ-sí bá síṅ pýal?" ¹⁰Ísa namás in kwă, "Kwa-sí dû baa di-ii daí sonṅâ kééṅá alá kwa kúṅṅ." dákkín ni-ii kaṅ Líríná oos kaṅṅ. ¹¹Ísa namás púúná-sí bawa assó piá, namás kwa kí-d-sí ṅaara alá dû káwiri-ii. yé púúná ǎw-sí dognamá dog iddâg piá. ¹²Álbá fis tírrin kámmie, namás kééṅ majira-sí in kwă, "Karaṅa'ṅ tabtába-sí dorol bâ, álán á júnalba." ¹³Namá dorool káwe naman geraṅa weyye na ǎw pis káwealá kwa kámmie, karaṅa oos na púúná ǎw déllin. ¹⁴Liya alábá ila ɛd-sí kaṅile alá Ísa piá bá in aáṅé, "kí see-ii in domon dṅo-ii alá daldí-lé éla." ¹⁵Ísa bás iwo yeeṅ ál kôili alá dakki kello ná dṅé ába kuri káal, namá púgo'ṅ ári dítin píj. ¹⁶Ísa ná koro'ṅ írí ṅṅ: Ni-ii alá lóo arra eṅa majira namá pâj-lé káṅṅ. ¹⁷Namás pṅṅ kúṅṅ ná deem Kaparnaúúm-lé kééṅé pâj'ṅ tṅṅ saba keer-lé. Ísa walá yeeṅa-sí ás bóyeba álán idṅṅ ná lóo luul eṅa. ¹⁸Namá dawlo kaṅkíre éla nás roo-sí zoola piá. ¹⁹Majira namá dákkín weyyéṅá oos wala gal weyyéṅá iis kaṅṅ, namá Ísa-sí kaṅile ná koro'ṅ írí ṅṅ, yeeṅa-sí namá kalí tío. ²⁰Ísa namá yeeṅa-sí kuro íní nás in kwă, "Bí lóo kaṅli a bâba yá ká aṅ." ²¹Yeeṅ namá dṅe in koinjé ásáṅ Ísa pṅṅ-sí oón, innáṅ pṅṅ naman-sí lóo id-lé paago alá yeeṅ kôili-ii. ²²Elel'ṅ, kwa alá roo'ṅ tṅṅ-lé káwiri-ii walá pṅṅ keer á kṅṅ ba id tog'ṅ paál yeeṅ kaṅṅ-sí Ísa pṅṅ-sí ás oṅoba kí majiran idṅ nás majira dítin níṅ kúṅṅ. ²³Namá pṅṅ krṅa éle alá Tiberies-lé kaṅ namá lóo id-lé keere alá kwa karaṅa kámmie, na Lonpii-sís assô káwe. ²⁴Ni-ii alá Ísa-sí na majira-sí á kṅṅ ba, namá kíeṅ pṅṅ kúṅṅ ná deem Kaparnaúúm-lé kéle ná Ísa-sí kóila. ²⁵Liya álbá yee-sí tṅṅ keer-lé kṅṅ namás in aáṅé, "Lonpii, jwa ḡs in lóo-le naán jaago?" ²⁶Ísa namá yeeṅa-sí in jáwí, "kí see'ṅ see ká waa gí síṅ, bí ka-sí idṅ áibôilba alá ɛṅa baḡila, marran bá-ii idṅ bóil alá jâmma bámi-iiná pis beṅa kí kila karaṅa. ²⁷Karaṅa'ṅ kaṅ'ṅ a bákkíyaba alá waṅi indela, jâmma kí-d'ṅ bákkíyaba alá kí jain kurrâ sáṅtíyál, álán ḡi bṅa-sí dṅṅ kwě inni-ii, idṅ ná kin jámiṅa-sí bá Lonpii írí jáḡṅ." ²⁸Lia namás yee-sí in kwă, "Kaa níṅ ká, alá Lonpii'ṅ kóil?" ²⁹Ísa namá in jáw, "ɛd alá Lonpii kóil bá id boiṅ alá yé domon íní." ³⁰Namás yee-sí in aáṅé, Jí kas ɛṅ jain álán já, námái kí see ká-ii? Tag kaa níṅ já jí? ³¹Káṅ bṅa bá mánnan-sí kámmie ila alá dombore-lé rímmen káwe, yeeṅa síṅ jaawíl karaṅa éla álán kámmiýa." ³²Ísa namá in jáwí, "Kí see'ṅ see gí síṅ waa Mûsa yeeṅa-sí jaawíl karaṅa ás élabá, marran bá dúṅ ába-ii naa áilán bṅa-sí jaawíl karaṅa íní. ³³Na Lonpii'ṅ buúsá alá jaawíl-lé dû bṅṅ bán kwa-sí jain íní." ³⁴Namás yee-sí in aáṅé, "Dáṅ sagal, in karaṅ gí janí kṅa-sí." ³⁵Ísa namás in kwă, "Ká aṅ jain'ṅ kwaran; duó id ná dúile éla yee-sí duur áṅ tṅba, naa id náis ka-sí tṅna pékkét buur áṅ tṅba. ³⁶Marran ká in gí síṅ waa bí ka-sí ḡi baḡila, na áis bṅnaba ³⁷Kwa kí-d ná-ii dúṅ ába íní bán nyét dúile kélalal, na dṅo id ná dúile úndul ká yee-sí tawrá áṅ aḅbiyaba. ³⁸Ká jawil-lé aáṅá namá dû ɛpono, álán dúṅ táá-rí-sí á ába marran alán táá-rí á aila kaa ímíj-ii. ³⁹Aila ka-sí domon íní, na dééṅ táá-rí in lon, álán duó tog dog -síá undíba ásáṅ aḡíṅ, marran ásáṅ á ge soog'ṅ kaṅṅ-lé." ⁴⁰Yé dúṅ ába'ṅ táá-rí bá in lon duó id ná kwě-sí jáḡíla nás yee-sí tṅna yé bá síṅ jain kurrâ kee, na ká ásáṅ yee-sí aḡi sooga'ṅ kaṅṅ-lé. ⁴¹Yáuda namá kuṅe náÍsa'ṅ íríkilmanṅa sondorg indéliná, idṅ ná yé in kwă, "Ká ila karaṅ aṅ alá jawil-lé bṅṅ. ⁴²Yeeṅ namá in aáṅé yé in salá Ísa-ii ísib'ṅ kwě, asá kí dééṅ íya na bâ-sí kaluṅ? Na yé kaáṅ ɛṅ in belé ká ál jawil-lé ɛṅṅ?" ⁴³Ísa namás in kwă, "Dṅéṅ tâs-lé puyyá abeen ba. ⁴⁴Duó tog dog dúí-lé áṅ élabá abán dúṅ ába á kelloba a; ila ka-sí domon íní ásá ká yee-sí aḡisoog kaṅṅ kee-
lé. ⁴⁵Domon kwă'ṅ dombore-lé bá in éla kwa nyét bán Lonpii-lé gṅṅ káwal na duó id nás ába-sí kel amí na dṅe gṅṅ piá yé bán dúile éla. ⁴⁶In alón ba ál duó kee ná ába-sí jáḡíla, na ila alá yeeṅ kaṅile bá duó id aáṅá alá kí Lonpii kaṅ yé-ii dítin alá ába-sí jáḡíla. ⁴⁷kí see'ṅ see waa gí síṅ duó id nás ka-sí tṅna yé bás jain kurrâ kee. ⁴⁸Ká bá jain'ṅ karaṅ aṅ. ⁴⁹Kíeṅ bṅa bá juta-lé mánnan-sí kámmie namá dog kúsiṅ. ⁵⁰Marran ká in aṅ jawil'ṅ buús, alá íne bṅṅ alán dṅót amí álán á wayíba. ⁵¹buús sállá aṅ alá jaawíl kééṅa ná dû bṅṅ. na duó id ná buús-sí amí yé baṅ kí jain kurrâ kee. na buús id álán ká kwa-sí aní bá dúṅ suuri-ii álán kwa'ṅ ɛṅ aránlán yeeṅ sállá káyal daldí-lé." ⁵²In belé namás Yáuda-sí suúr-sí kkimanṅa sondorog iṅi namá in aáṅé, "Yé taga ka níṅ piyá alá taga kṅa-sí dééṅ suur íní alá kâṅ?" ⁵³Ísa namá in jáwí kí see'ṅ see waa gí síṅ, abá dṅṅ kwě'ṅ suur-sí á bámbiba na kééṅ kewa-sí á bámbaba jain ásáṅ baiṅ ba dṅé dṅo. ⁵⁴Na duó id ná dúṅ suur amí na kúṅ kewa-sí bá yé bá síṅ jain kurrâ kee, na ká bá síṅ yee-sí aḡi kí soog kaṅṅ. ⁵⁵idṅ ná dúṅ suur bá yé-ii jâm see kee, na kúṅ kewa bá yé-ii jaba see kee. ⁵⁶Na duó id ná dúṅ suur amí na kúṅ kewa-sí bá, yé bá síṅ dúile tṅṅ na ká dṅe. ⁵⁷In alá ká kí dúṅ ába kaiṅ, in alá yé sállá-ii ná-ii ka-sí domon íní, in nṅn dog bán sállá sayí duó id ná-ii ka-sí amí. ⁵⁸Yé-ii ila karaṅ alá jaawíl kééṅá ná dû bṅṅ, na yé in á lonba inná mannaalá kíeṅ bṅa kámmie liya namá kúsiṅ. Duó id ná in karaṅ-sí amí yé bán kí jain sállá sayí." ⁵⁹Kin beléṅá-sí Ísa bá jôn'ṅ lóo-le

kwă deem Kaparnahûm-lé. ⁶⁰Majira alá Îsa-lé belé tɛy káwe: Kwa soŋŋâ alá majira-lé dééŋ aldí-síkelkámíe, bá in aáŋé in belé ay-ii bát tárrá-ii ki-ii yé álán taga kel amí?" ⁶¹Îsa namás iwo ná kééŋ majira puyyá kindeli namá yeeŋa-sí in iŋo, "Bîŋa-sí in belé pié gísa indel?" ⁶²Bí kaníŋ bâ annaŋ dɔldi'ŋ kwě-sí baŋila ná jaawíl dúiti lóó id-lé alá waar kééŋá? ⁶³Kɛo bá yeeŋ ge alá kwa-sí jaiŋ ínniyá marraŋ suur ɔrɪ tog dog'íŋ dawa áiba. belé id aisa ká bîŋa-sí waa bá yé-ii kɛo na jaiŋ. ⁶⁴Marraŋ dŋeŋ tâs-lé kwa díŋa á síŋ kîneba. "Yé Îsa lóóŋási kwa kid asá yee-sí á kineliba namaŋ dɔó id-sí asáŋ liya kaŋi'ŋ bootó piyá. ⁶⁵Liya namá in kwă, "in ɛúŋ-ii náis ká bîŋa-sí in waa dɔó tog dog taga dúilé áŋ élaaba abá yee-sí Ába á júndíba álán éla." ⁶⁶Id tin-lé kééŋ majira namá soŋŋâ perra kîŋi walá dèle á kawŋieba ⁶⁷Yé namá majira weyye na oos-sí in kwă, "Na bí dog lá boil álán boo in alá yeeŋ keéŋe?" ⁶⁸Simon Potoro namá yee-síin jáwí, "Ki-ii lé níŋ koo kí dáŋŋ Lonpii idíŋŋ nás jí jaiŋ lɛɛj jaiŋ, ⁶⁹Kí jî-sí gis kîna na k'wígíŋ ná jí Lonpii'ŋ baŋi jaŋ." ⁷⁰Îsa namá in kwă, "Ká salá gî bîŋa-sí weyye na ɔw aáŋó, na dŋeŋ díó dog díŋ kee ná semêre-ii?" ⁷¹Îsa namá Júdias-sí jííma alá Iskiriyoót'ŋ kwě aáŋá, idíŋŋ ná dog yé díŋ aáŋá majira weyye na ɔw-lé.

Magara 7

¹Îsa namá dem yawudɪ nyáŋá liya îsa namás jáwula ná jalíŋŋ demma lé nyaná á'lán Yawudíya lé kara píní idíŋ yeeŋ kôli álán yee sí kawe. ²Lii asá yawúdán súbu daki piyá. ³Kééŋ bárnja bás yee sí in áŋé âl joo in lóo sí júndí ná dem yawudíya lé álán kîŋŋ gɛɛd kwă dŋiŋ tári sí kagíla. ⁴Idíŋ dɔó ákee ba álán tári sí kí bútu piyá abá kóel ásáŋ kwa ye sí kalŋa idíŋ bá jí kin ɛŋa sí juwa dŋiŋ suur síŋ kwa sí jáwli. ⁵Idíŋ ná ísáŋ bárnja dog yee sí see á kéyé baa. ⁶Dúŋŋ tin kán sii álán págó maraŋ dŋeŋ daki kee. ⁷Bîŋa sí kwa taga ágíŋ kawríŋâ baa maraŋ ka sí kwa báŋíŋ kawríŋâ idíŋ ná ká in ámiŋ âl kíeŋ jitiŋa gé. ⁸Bí púgo boo maraŋ kátaga púgo áŋ oba idíŋ nás dúŋŋ tin si káŋŋ ná ápago ba. ⁹Îsa namás yeeŋa síŋ in belé kwă namá dem jalíŋ sayí. ¹⁰Lii albá kééŋ bárnja ídê kéŋé. Yé dog namá kí bútu myáŋá walá kwa sí suur ás palí ba. ¹¹Yawúda namás kuŋe ná yee sí kwă dîwó kuwê lii yeeŋ namá in kámiŋa ila dɔó âl kee. ¹²Díŋa namá in áŋé yé âl dɔó tulê kéŋá. Díŋa gal namá in áŋé lôlo yé kwa síŋ jíŋíŋti ¹³Maraŋ dɔó tog dog pâl dééŋ íri árisiŋo baa idíŋ ná kwa Yawúda sí kaŋi káwéŋí. ¹⁴Îsa kwa síŋ jîmmíŋ ton,ŋ lóo lee gɛɛd si palí âl yawúdán súbu daki kéŋá. ¹⁵Yawúda sí namás saa pirjes eŋa ná in áŋé yé kwa sí Domboreŋâ gɛɛd ayi si páliŋti ná yé gɛɛd ápiyá ba. ¹⁶Îsa namá yeeŋa sí in jáwí in gɛɛd dúŋŋ ayi baa maraŋ bá dɔó lé ii áí laa ka ádeŋ piyá. ¹⁷Na dɔó it ná in kwă álán lonpii,ŋ tári piyá básíŋ iwe in gɛɛd âl lonpii lé ii. ¹⁸Dɔó it âl dééŋ suríŋ risíŋ bá dééŋ suríŋ símiŋ kóel maraŋ dɔó it âl ila dɔóŋ risíŋ âl ye sí ádeŋ piyá bá saa tulê ii ɔrɪ ákeba ná piyé ii. ¹⁹Yé músa bîŋa sí dálí áyi ínní bâ maraŋ dŋeŋ díó dɔó tog dog ákeba ná kí ila dálí tári piyá Bí dúŋŋ wayí sí kán buwêl. ²⁰Kwa namá in kawíe âl sitan ii ila dɔó âl kúwél álán gí jisí puu. ²¹Îsa namá yeeŋa sí in jáwí ká tári togá kí moŋâ sog namá gís bîŋa sí jiti eŋa kwa nyét. ²²Músa bîŋa sí bá gís dogólân jandi júndí na in álónba jandi âl Músáŋ ii maraŋ jandi bá ábáŋ-ii. ²³Namá ilán ɛŋi ná bí dogólá keya sí béndél kí moŋâ sog na bá bí kí moŋâ sog dogólá béndél álán Músáŋ dálí sí baŋi bâ dúŋŋ íri kánŋ gí kilmaŋa jitiŋé in déliŋ idíŋŋ âl ká dɔó sí tiyá áa kí moŋâ sog. ²⁴Kwa sí kí suríŋ jalun abanaba maraŋ kí taras si bandi. ²⁵Ídê Jrsalím kwa díŋa bá in áŋéŋ in dɔó kál yé ii âl kwa in kámiŋa álán kawe. ²⁶Yé tawrá risíŋá maraŋ dɔó ákéŋá ba álán si ɛɛ kurá káŋŋ tabɛŋa salá kaŋíle kuri kwă in lá áŋé âl yé jáso dɛŋo ii wala. ²⁷Maraŋ kí kalun si yé in dɔó âl kee abá Jáso dɛŋo ii dɔó ákwba álán in kwă yé âl kéŋá ná élla. ²⁸Îsa namá udo palí nás kwa sí gɛɛd palítêŋ ii jîmíŋ tog lé na bí ka sí balun gís ii ká ki aŋ na âl áŋŋá ná élla. Ká dítiniŋ á élla baa maraŋ báŋíŋ ila ádeŋ piyá bá see ii na bí yee sí ás balun ba. ²⁹Ká bás ye sí alun idíŋ ná ká déle éla naŋ yé ii ná gí ádeŋ piyá. ³⁰Yáúda namás kuŋe álán ye sí kéyal maraŋ namá kɛtu ii gɛl idíŋ ná dééŋ tin ápagon ba. ³¹Maraŋ ádé kwa soŋŋâ kine namá in áŋéŋ jáso dɛŋo âl úndɛl nat níŋ ɛŋa sogá piyá. ³²paírísíŋá na'ma kela kámíe ná kwa dééŋ beléŋ kisiŋa yeeŋ namá tisona na tabɛŋa ádeŋ káwe álán îsa sí kéyal. ³³Îsa namás yeeŋa síŋ in kwă kí bîŋa soga ásíŋ kôŋ baa ká bán dɔót lé awŋí áí laa yé ádeŋ piyá. ³⁴Liya bí báŋíŋ boyi níŋ na ágíŋ bumbó ba. Na lóo âl ká ani bí taga áŋbéla ba. ³⁵Yáúda namá súŋŋá sí in kíŋɛl yé kóye lá álán lóo it lé jee ásáŋ kí ákɛmbónŋ baa yé kúel álán yawudíŋ dem lé jee nás kwa sí gɛɛd palí. ³⁶Yé dééŋ belé ila ai lón állán ka sí boyi níŋ naa áísáŋ ábɛmbó ba na dog álán ábéla bá lóo âl ká aŋ. ³⁷Dɔó it ná buri bá dúí lee élla idíŋ soga kaŋi dɛŋo lé îsa bá íri kera namá kí ɛŋa in kwă. Dɔó it ná buri bá dúí lee élla námá koro baa. ³⁸In albá dombore kwă dɔó it áí saa

ka tina jainî roonâ kora bán déén diyo lé jayi la. ³⁹Idín ná îsa bá kwo teyánâ ãñ risíná alá jin kwã kóliní ,adila káná si ná kuwo teyán ákaníe baa idín nás kaná ná îsa sí kwo teyáná ákaníba wala gal si îsa kíná ná sime ájundí ba írí. ⁴⁰Kwa díña âl in belé sí kela kámmíe bá in áñé bá yé ii in dwo kí see domon dwo ii . ⁴¹Díña gal namá in áñé âl jáso dwo ii kerná gal namá in áñé âl dem galílin jáso dwo ii . ⁴²Dombore salá in kwã jáso dwo álan Dawútín oré lé kúró dem betlám lé âl Dawút kéná. ⁴³In dálan kwa namá kanjíríne déén saa níñ. ⁴⁴Díña namá kóliní álan yee sí kéyal maran kutuul. ⁴⁵Doman tog gín wtona namá pirísíná na tisona tabuñá lé kawñíe álan yeen namá kíñul ye sí kán ñi asá béla ba . ⁴⁶Namá in kawíe kí tórín dwo inán á kumbó ba âl in nán risín. ⁴⁷Namá kí puyín kíñul na bí dog lá búñu. ⁴⁸Dín sí laa bagila pirísíná lé nás ye sí tina. ⁴⁹Maran kwa kit asá dálí sí ás kalña ba bán dñe írí ñee kee. ⁵⁰Nikadómos pirísíná dió díg ii âl déle nyaná kí subu namás in kwã. ⁵¹Dáñ dálí kandi sán dwo sí abá déén ñee kela ás kámi ba ásán déén jitiñ kalum. ⁵²Yeen namá ye sí in kíñul jí dog lá dem galíl lé ñe in jagíl dem jalíle domon dwo tog dog á kuro ba. ⁵³In dálan dwo bi dwo namá déén tón nyaná.

Magara 8

¹Iya îsa namá púgó Zatún lé nyaná. ²Namá kí subún siii Jémín lóo lé píní kwa namá déén dagki dorol kíñi Yé namá dúu onjo nás kwa sí gweud páliti . ³Párisíná naa dálí kwá namá dorol kíñi nás Yáa kéle âl danñi piyá namá kwã túle kasíñi. ⁴Yeen namás yee sí in áñé .Gweudpálí in yáa sí âl danñi lóo lee keyá. ⁵Naa kíña sí músa déén dálí lee in gís kwá yáa inniñ sí álan kaw kí kítóná.Jí aiy jámin . ⁶Yeen bá yee sí in kíñul álan tawrá karul idín álan yee sí kare arí it âl yé kuwá,maran îsa namá tibin ena ná rim piyá kí déén torí. ⁷Âl yeen si jíño togké , yé namás wáñin jáwla nás yee yeená sí in kwá.Nás yeená sí in kwá abá dñe dió dwo kee ná ñee jiti ápiyá baa bá awú ná yé kwã waar kwo yee sí marájiní.⁸Namás dog kí asi keer jáwula ná dog kí déén torí ñee rímen piyá. ⁹Albá yeená ila ñee—sí kela kám namá tog togin bánñá karín kweul namás bánñá appâ tunja.Indálan îsa namá dítiníñ sayí.Naa yáan kwë âl túle kéná. ¹⁰Îsa namás wáñin si jáwla nás yee sí in kwá,Yáa yeen áñ káñ.Salá díg gí jí jima. ¹¹Yáa namá in jáwí tog dog ála ákeba dúin siit.Îsa namá dog in kwã ká dog jí sí ñee jiti ágísín joo maran ñee jiti ajába. ¹²Îsa namás yeená sí in kwã ká âl dínén jerin aañ dwo abá karín ñiñ lóo dikô léé áñ keba maran bá sín jayiní jeerin si kee. ¹³Pirísíná namás yee sí tabún káre.Namás yee sí in áñé jí âlbá díñ suurín jirsín díñ belé see áyi baa. ¹⁴Îsa namá yeená sí in jáwí abá ká dúin suurín írsin bá ilán ñiñ asá ká dúin suur sí aluñ.Naa ká aluñ si ká âl ññá ná élla naa âl lii ná ani maran bí ás baluñ baa ká âl aná ná élla naa âl lii ná ká ani. ¹⁵Bí namá ii kaa in bíñel ni ná kwa kerná na ká áyi ññel baa niná kwa kerná.¹⁶Naa abágís ká bñe sí belé ánda bán see eñ idín ná ká dúin dítiníñ áyi baa asá endel.Maran ká kí dúin báa kaan ayí laa ka sí áden piyá. ¹⁷Na díñ dálín dombore léé in rímen káwe kwa awín belé âl see ii. ¹⁸Ká dúin suurín írsin naa dúin báa aiy laa ka sí áden piyá bá dúin risín. ¹⁹Yeen namá yee sí in kíñul naa díñ Báa âl kee Yéé namá in jáwí bí ka sí áiy saa ábaluñ baa na dúin báa sí dog ás baluñ baa idín ba bá gís ka sí baluñ bá sín dúin báa sí dog baluñ. ²⁰Îsa bá in belé sí jémmín lóo lee kwã âl idé âl dálín tog kee walá dwo tog dog yee sí átáo baa idín nás déén tin si káyíná. ²¹Payé kwã dag îsa namás yeená sí in kwã ká onín naa bí ka sí bá gín boiní maran taga lóót ññéla baa âl ká aín námá kí kíñ jitiñ búsún. ²²Yawúba namá súrná in kille lii lóo it léé taga álan ákoba âl yé kee yí yé suri lân puu.²³Îsa namá yeená sí in jáwí bí dúu bain na ká írí aín.bí dínén kwa ban maran ká kén kwa lé áñba.²⁴Na bá ila ñiñ ná gís ká bñe sí in waa bí álan kí kíñ jitiñ búsún abá gí ka sí see ágí beyá baa âl ká aañ bán kí kíñ jitiñ búsún. ²⁵Namá yee sí in kíñul Jí kijañ .Îsa namás yeená sí in jáwí ká bñe sí waar waa gís. ²⁶Na ká ñee soná gís waa ná gísín kége andi.Maran idit áila ka domon íni bá see ii nañ si na ká nás dñe sí waa. ²⁷Yeená sí walá ila belé tabún ákárí baa âl yéé bñe risíná. ²⁸Namá in ñiñ ná îsa in beléná abás duldín kwë sí káldá bñe káldul básín baluñ ká kii aañ.Naa ñiñ it âl ká awu dúin dítiníñ áyi baa.Bá dúin báa ii ná gí áden piyá naa bá kila ísin . ²⁹Dwo áiy laa ka sí áden piyá yé bá kége kan yé ka sí dítiníñ ágí jundiba idín ká bá ila aw áiy saa yé kwã. ³⁰Asá bá îsa ila belés agé yeen soná namá see kéyé. ³¹Îsa namás Yawúda sí in kwã kila âl yee see kéyé abá dúin belé sí see beyá bñe kúin majira ban. ³²básín ñee see sí baluñ na ñee see bá yéé ii ná gí bñe sí tiyá piyá. ³³Yeen namá yee sí in kawíe kí âl sii Birámín dogólá kan na kí tórín dwoñ polgonya ákaná baa na jí indálan ,aiy jámin álan kí teyá kan. ³⁴Îsa namá in jáwí kí sñe see gís ámin dwo it âl káñeñ piyá bán káñe ñe polgonyi. ³⁵Yé polgonyi kéréñ tón á awú ba.maran kwë bán kéréñ kee. ³⁶Na abá gí kwë ráná bán kí

senj see bułúńó. ³⁷Ká aluń si bí âł Birámínj dogólá banj bí namá ilánj nji ná gî buwêł álánj gî baw asá dúńj belé lóó ás kee dfe lé. ³⁸Ká bá ila ámińj âł ká ađıla dúńj baa lé. Na bí dog bánj ila bâ âł kela bámi dúńj baa lé. ³⁹Yeeń namá yee sí in kawíye.dáńj baa âł Birâmi. İsa namás yeeńa sí in kwă abá bí Birâmínj dogólá banj bánj Birâmínj tári bâ. ⁴⁰Na namá ilánj nji ná gî ka búel álánj gî baw marań ká dwo it ań áiy saa belé it ámińj âł dúńj baa léé kela ámi na marań Birám in dálań á piyá ba . ⁴¹Bí dfeń banj tári bâ yeeń namás yee sí in ańe kińa sí párgáńá ágî karíyá ba kí bás ába tog si kań logpii. ⁴²İsa namás yeeńa sí in kwă ađińj dfeń bâ longpii kéńj bá gî ka sí bońj.ıdńj ná ká longpii lé élla na ká in aań ká dítinńj á élla ba marań bá yee ná gî ádeń piyá. ⁴³Dúńj belé sí káńi ná tabuńa lé ábél ba namá bawrel álánj kela bâm. ⁴⁴Bí bá dfeń ábas sitanńj dogólá banj namá buwêł álánj dúńj joinńj sí bâ alá yé waar kuńo kwâ wayí dwo ańj namá úrínj álánj see sí tfa idńj nás yé see sí ás kee ba yé abá piyé sí sa sońj piyá bá saa pii kí belé idńj ná yé piyé dwo ii nań páyé dońa baa ii. ⁴⁵ Marań ká áiy saa beléń see ámińj bí ka sí see ágî bélba ⁴⁶.Kí yé dfeń idó álánj jı tısí see tı abá gıs ká bińa sí see írsin bí káńi nás kela áyıs bamba kí see . ⁴⁷Dwo it âł kí longpii gé bánj longpii,ń belé kela amı bí déeń belé idńj ná kela ábamba ná longpii lé ábanj baa. ⁴⁸Yawúda namá in áńe dáńj belé sál see âł in kámińj jı âł sámírínj lee jań nás sitan si jainj . ⁴⁹Ye İsa namá in jáwı ká sitan ás ańj baa marań ká dúńj ába sí bađi aw na dı ná gî sa sí bányinj. ⁵⁰Ká dúńj surin siminj áwêł ba marań dwo kee áı sáń kóinńj kası ná gıs piyá. ⁵¹Kı sěj see ká waa gıs sín abá dwo dúńj belé sí tabúnj já yé ań wayí ba. ⁵²Yawúda namá in áńe kí naa tulé gî kađıla jı sitan si jań ná Birám dog wayı nań domkwâ nań kúsinj jı namá in jámińj dwo it ayı la jı see tıyo wayı álánj ájágıl ba. ⁵³Jı dáńj baa Birám lé kaķaíré ájan ba âł wayı domkwâ dog kúsinj jı dńj suri sí ka jaw. ⁵⁴Yé namá in jáwı ańj sńj dúńj suri sí ańj awa ańj tog dog ań eeń ba marań yee dúńj ába ná gî ka sí inı. ⁵⁵Bí namá in bámińj âł dfeń longpii ká aluń si ye sí marań bí ás baluń ba ye sí na abá ká in waa bí yee sí asa ás baluń ba ká dog bánj piyé dog arin in ná bí ká yee sí aluń si namá kí déeń belé tári aw.⁵⁶Birám sí kilmá simó eńa âł kóinńj álánj dúńj sog sí jágıl. ⁵⁷Yawúda namás ye sí in áńe jı wayéńa oos ás jainj bâ ná jı Birám sí jagıla. ⁵⁸İsa namás yeeńa sí in kwăkı senj see gıs ámińj mín ná Birám á êlba ká ańj ⁵⁹Yeeń namá kítónj kábé álánj mará kińil İsa sí namá maşinj gî pálkuro.

Magara 9

¹İsa kuru—sí kúnj paalı: Nii—ii alá İsa ilona namá kuru—sí jágıla alá kuru kaarınj. ²Yé namá kéeń majira—sí ino, "Júlni—ii gıs kii—ii ná jitti piá, yé lay—ii wala déeń iya kí déeń bâ ná jitti káwe alá yee—sí kuru kaarınj—ii. ³İsa namá yeeńa—sí in jáwı, "Yé jitti ápiyába namanj déeń iya kí déeń bâ dog jitti á káweba, marranj álánj Lonj pińj táarı dèle lóónóla. ⁴In lonj ká álánj dúńj ába'ń táarınj—sí aa, aıla yé domonj inı, nii—ii nás lóó too k'ınj. liya bánj luul éla ná dwo tog dog táarı ań piyába. ⁵Na idńj nás ká daldı—lé ańj, ká bá dıldı'ń kwa'ń heére ań." ⁶İsa abá innalanj kwă bá kurgu suur—lé jinyâ namá daalú bawa ná nyio namá kuru—sí kúnjle já. ⁷Namás dwo—sí in kwă, "Joo ná ila baw Siloam—lé kúnj jalo" kuru alá bá nyanj ná kúnj lio namá wáınj ná lóó taraasinj law. ⁸Kwa alá dakki kań nań kaluwe ná sâd pi—ii, namá suurńa in kınj, "In salá yé—ii alá dû ań ná sâd pi—ii?" ⁹Dınj namá in aáne in yé—ii na dınj gal namá in aáne lolo in lonj niná yé, marranj yé bá yeeńa—sí in jáwı, "ká ań." ¹⁰Kwa namás in aáne, "Na jı—sí kúnj ay—ii gî paalıńje?" ¹¹Yé namá kwa—sí in jáwı, "Dwo alá İsa karíya yé—ii ná daalú bawa namá—ii kúnjle já, namás in kwă joo ná baw Siloam—lé já lınj, alá bá li—ii álınj namá—ii kúnj paalıńje ná lóó alu." ¹²Kwa namá yee—sí in kınj na yé aál kee naa?" Yé namá in jáwı ká ás aluńba." ¹³Kwa namás dwo—sí kárgie nás parısınj—lé káarıe. ¹⁴Na id soog bá Moonja'ń soog ańj alá İsa daalú nyio ná kuru—sí kúnj paalı. ¹⁵Parısınj namá kınj yee—sí kúnj ay—ii paalıńje. Yé namás in kwă, "Yé báı—ii daalú kúnjle jáá namá—ii kúnj paalıńje namá in ań ná lóó alu naa." ¹⁶Parısınj dınj namá in aáne, "In á lonjba álánj in dwo Lonjpińj—ii idńj ná yé Moonja'ń soog—sí orel." Marranj kwa dınj bá in aáne dwo jitti kin uńa—sí taga ay—ii nınj piyá?" Yeeńa—sí namá belé tâs—lé poı. ¹⁷Yeeń namá bittân kawńe ná in dwo—sí kınj, "Na déeń belé ay—ii lonj, na dńj belé ay—ii lonj déeń írı aıla yé kúnj paalı.?" Namá yeeńa—sí in jáwı, "Yé domonj dwo—ii." ¹⁸Yaúda namá kawrınjé álánj see kéyal, Yé âł kuru ańj namá kúnj paalıńje. ¹⁹Namás déeń iya na bâ—sí tarı káwe namá in kınj, "In dfeń sá kwě—ii asá yee—sí kuru baari? Na yé ay—ii piyá ná lóó law naa?" ²⁰Déeń kídéeń bâ in kawıe, "Kalun—si nás yé dáńj kwě—ii alá kuru kaari. ²¹Marranj ás kalunba yé lóó—sí ay—ii law naa, kiyé ná yee—sí kúnj paalı, yé dwo appâ—ii yé gı sí risinó déeń suur'ınj bí

yee-sí bíño." ²²Déén bâ kí déén íya bá iddîd aáné, idîñ ná yeen Yaúda-sí kalikáwe. Alá Yaúda belé kirgwálálán jônñ'ín lóó-le kùral, dwo id nás in tîna Ísa âl yé-ii Jáásodwño. ²³illâin wñ ná yeen namás in aánal yé âl appá eenja yee-sí bíño." ²⁴Parísíná namá asi keer dwo-sí tarí káwe namás in aáné, "Lonpii-sí jaa kí kaluñ-sí ná in dwo kattíenja dwo-ii." ²⁵Yé namá in jáwí, "Yé lai-ii ná kattíenja dwo-ii. Ká ás aluñba marran ká bás arí tog dél-sí aluñ: alá ká kweu aáná namá-ii kúnj páalíñje naa." ²⁶Namá asi keer kññw, "Yé ji-sí kaa gís piyá? na kúnj ay-ii gî páalí?" ²⁷Namá in jááwí, "Ká bñja-sí waa gís na ka-sí kelâs bámiba! kaán wñ bóil alá bittân kelbâm? Bí mat lá bóil álán kéén majira been dog?" ²⁸Párisíná namá yee-sí kányíñw namás in aáné, "Jí jan ná déen majir jena, kí bá Mûsa'ñ majira kan. ²⁹Kaluñ-sí nás Lonpii Mûsa-sí risiño, marran in-sí kí déen kari-sí ás kaluñba. ³⁰Yé namá yeenja-sí in jáwí, "In dwo pirje yé ka-sí gî kúnj páalí, na bí in bámin déen kari-sí ásá baluñba. ³¹Kí kaluñsi ná Lonpii kwa jittíña-sí ás tînelba, marran bá kwa kid-sís kelaam alá yee-sí bagí kawe, na déen táárí-sí kawe. ³⁴³² Na tóorig kelákámiba âl dwo-sí kúnj páalíñ alá namañ kweu kaarñ-ii. ³³Adi yé Lonpii-lé áiba yé arí tog dogán piyába." Yeen namá in kawíe, "Ji-sí nyét gi kattíenja-lé kaarñ-ii, namás kñña-sí jáwlíti-ii?" Lia namá dwo-sí kurré ná tawrá karú. ³⁵Ísa namá kel amí alá dwo-sí tawrá karú, namá nyaná ná ñjo, "Jí Lonpii'ñ kwé-sí jînelsá?" ³⁶Namá in jáwí, "Yé kiyé namañ sñ ká ñn?" ³⁷Ísa namás yee-sí in kwă, "td alá jagíla na aisa ji-sí risiñ yé-ii kí déen suur." ³⁸Yé namá in kwă, "Ká ñnas-ii dúin sid," namás kuri ooño ná yee-sí bagí piá. ³⁹Ísa namá in kwă, "In daldí-lé ká bá wñña'ñ jandi'ñ éla álán kweuñ lóo kagílal. Na kid alá lóo kaluwe ná kweuñ kññi." ⁴⁰Párisíná kid alá kíe kari namá kel kámmie namá yee-sí in kññw, "Na kí dog lá kweuñ kan?" ⁴¹Ísa namá in jáwí, "Adi nñ kweuñ baáná jittíña á sñ baánba, na bí namá in bámin âl lóo balu, namá id wñ-ii álán kññ jittíña sáyal."

Magara 10

¹Ká Wwñ tullê: kí see'ñ see gí sñ waa, dwo abá léwá'ñ dáárí-lé kí túsú á káríba namá kí dorá keer jéébel yé bá kaam-ii. ²Marran dwo id ná kí túsú káríti-ii yé bá léwá'ñ wwñ-ii. ³Wwñ bá sñ yee-sí túsú páalí na wñná bá sñ yee-sí kel aame, yé bá sí kéen wñná-sí tog tog kí kona taríñ námás arí nás dáárí'ñ paál jee. ⁴Lii-ii namá léwá-sí nyét raánja yé bán tabu'ñ ññ, léwá namá déen tabu'ñ ññyál idîñ nás déen oro-sí lonja. ⁵Na léwá dwo id-sí kari á lweliba asá déen oro á lonjaba, marran déen wñ bán jñla idîñ ná léwá déen urú-sí ás lonja." ⁶Ísa bás yeenja-sí in aldí piá, marran yeen déen belé'ñ jamin-sí ás kíwéba. ⁷Namá idîñ wñ-ii nás Ísa yeenja-sí in kwă, "Kí see'ñ see gí sñ waa. Ká wñná'ñ túsú an. ⁸Kwa kid alá nyét dúin tabu'ñ kéleá'ñ yeen bá kaama gé, marran yeenja-sí wñná kel ás ammieba. ⁹Túsú an ká. dwo id ná kíe kárí bá sñ jópóó, yé bán kárí yé bán kóro namá dwoñ búló. ¹⁰Na kaam bá iláin undw álán bñw námás talaaj piyá námás agé. Marran ká bá idîñ éla álán yeenja-sí jain aní ásán jain pis kariñ. ¹¹Wwñ tullê an ká. Na wwñ tullê bá déen suur'ñ jain-sí kéen wñná'ñ wñ jñti. ¹²Na wwñ kaam in á lonjaba niná wwñ tullê. idîñ ná wñná kéen á geba. yé abá tooro-sí jagíla bán sakkiya ná jindí tooro bán wñná-sí jñm ná puu. ¹³Yé bá iláin jñl ná kéen á geba, na yé déen oro á piba. ¹⁴Marran ká wwñ tullê an, nás kúin wñná-sí aluñ, na yeen náis ka-sí lonja. ¹⁵Na in aisa ka-sí dúin ába lon, ká bás yee-sí aluñ na ká namá dúin jain-sí undí kúin wñná'ñ wñ. ¹⁶Ká wñná kernas aín in dáárí'ñ paál. ká bán dorol â dog álán dúin urú kel ammiyal, álán dii-ii dáldá tog kee na wwñ tog. ¹⁷Bá-ii iláin kôil: alá ká dúin jain iláin undí álán asi keer abu'ñ. ¹⁸Tog dog á keba álán dúin jain-sí bñw marran bá ká an kúdíin suur ná undí. ká keros aín álán undí na keros aín álán bittân abún. Na in wñ-sí ká bá dúin bñ-lé ába." ²⁰¹⁹Yaúda namá in belé'ñ wñ suuri kangare. kwa sonñâ namá in aáné, "Yé Ányídis kee námás gíla pi-ii. yee-sí kaán-sí kel kaam?" ²¹Kerña namá gal in aáné in belé gal dwo id'ñ áiba asá namañ ányídi kee, yé ányídi kurro kid sá kee álán kweuñja-sí kúnj páalí?" ²²Ísa paalan risiño yé âl Jáásodwño-ii: ni-ii alá jñm'ñ ton'ñ jaánó'ñ súbu kawen-ii, kí dili'ñ taa deem Jwrisalam-lé. ²³Ísa ba Silimân'ñ daa'ñ soó ñlonja. ²⁴Yaúda namá déen soó dorol kññi namá yee-sí in kññw, "Jí namañ naán nñ gî tabuñ jirti? abá jí kí see jááso dwoñ jan báis kñña-sí kí páalan jwa." ²⁵Ísa namá yeenja-sí in jáwí, "ká bñja-í waa gís, na see ay-ii béelba. Tááriná alá ká kú'dúin ába'ñ kona aw, bá dúin íri risiñá. ²⁶Marran bí see ái béelba idîñ ná bí kúin wñná á banba. ²⁷Kúin wñná bá dúin belé kel aame; ná ká yeenja-sí aluñ-sí na yeen bá-ii kariñuwe. ²⁸Ká bá yeenja-sí jain kurrâ anni-ii; álán pakkát á wáyaba namañ nñ kariñ, dwo tog dog yeenja-sí dúin dóná-lé an raánba. ²⁹Na ába aila kaa-sí yét íni bá kwa-lé sonñá appá-ii, na tog dog á

keba álán ába'ň dóná-lé ǵrǵ díg kí kǵrro rǵň. ³⁰Ká na ába bá tog kaň. ³¹Yǵúda kándés álán Ísa-sí kwe: Yǵúda namá asi keer kítónǵ kábé álán yéé-sí kwe. ³²Ísa namás yeeňǵa-sí in kwǵ ká bǵňǵa-sí dúíň ábá'ň gǵs táárinǵá tulléňǵa áwli. Áy-ii táárinǵ ǵúň-ii alá bóil áilán ka-sí bewa kí kítónǵá? ³³Yeeň namá in kwíe, "Jǵ-sí táári tullé'ň ǵúň áy-ii kǵrǵwba, marranǵ bá dǵíň jǵkkǵrǵ'íň ǵúň-ii alá dǵíň suur-sí Lonpii já jǵ naň dǵó jaň." ³⁴Ísa namás yeeňǵa-sí in kwǵ, "Salá dǵeň dáál'íň dombore-lé rǵmmenǵ káwe, ká in lá waa ál bǵ loonǵa ban ""? ³⁵Na abá dáálí kwǵ, "kǵd-sí alá Lonpii'íň belé írí bǵňǵ, ál in tǵrǵíň ál yeeň loonǵa ge (na domboreňǵa in álonǵaba álán tálǵa ge), ³⁶Bǵ íd-sí sǵň in bámiň alá dǵldǵ'íň kwa-lé éla jǵ ál gǵs tǵbǵ túyǵtǵ, idǵíň ál ká in waa ká ál Lonpii'íň kwě aň'? ³⁷Adi ká dúíň ába'ň táárinǵá-sí á awba, ka-sí see á gi beyába. ³⁸Na amá ká kin táárinǵá-sí aw, bǵ kin táárinǵá-sí see bǵy-ii, annaň ka-sí see á gi béélba, íde bǵňǵa-sí bá sǵíň see eenǵ ásǵň baluň ába yé dúile kee ná ká dǵle ain." ³⁹Yeeň namá asi keer kawňǵe álán yee-sí kéyal, marranǵ yé bá yeeňǵa-sí kǵlǵí. ⁴⁰Namá roo ǵrdǵn'íň tǵum keer-lé píň, lóó alá nǵíň Yáaye kwa-sí lii-ii, namá di-ii oonǵo. ⁴¹Kwa sonǵá namá dǵle kéelená in kǵrsǵňǵa, "Yáaye yé ǵǵ tog dog á piyába marranǵ beléňǵ alá yé in dǵó'ň írí kwǵ bá nyét seenǵa kǵíň." ⁴²Kwa sonǵá namás yee-sí kǵine namá dééň belé-sí see kéyé.

Magara 11

¹marranǵ namá beit amia lé dǵo díg sí suur wǵňǵóla asá namanǵ lia kona ázir kané na ála mariom na martha dééň ááňǵá. ²in marriom bá yé ii asá íssanǵ tarňǵa sís dǵy murré lǵńǵ, namá kí kééň sǵbǵíňǵá paaso na ila ázir alá wajanǵ kééňǵá dééň bára ááňǵa. ³kééň kǵni aw dog íssa lé kuwa adenǵ káwe nás in ááňǵe dúíň sǵid duó it alá jǵ kí kǵlmá jonǵí wajani.' ⁴Yé álbá kǵlmá amí bá in kwǵ ' dééň waja in kí way ásǵíň agǵíňǵaba , marranǵ kíye lonpin sime lóónǵóla álán lonpin kwěň simme appá een. ⁵Ísa alá lia ázir na martha dééň nǵw sí sa sonǵá kónǵí ⁶.Bas sogǵa aw óónǵá alá yé lia áziríň way kel amí ⁷lia namás kééň majira sí in kwǵ kalá deem yahudǵya lé kawňǵí. ⁸majira namá in ááňǵé jǵ majiranǵ bain yahudǵya lé lanǵ jawňǵí alá yeeňǵa na dakki kóel li álanǵ gi kawe.' ⁹Ísa namá in jáwǵí tóonǵ tina salá wayye na aw ge ? duó alá kí tóó ðonǵ ye sí ǵrǵ tog dog aň búlóba idǵíň ná in dinéň hǵerre sí law. ¹⁰na duó it ná kí luul ðonǵ, ye sí banǵ tǵgol idǵíň nas yé hǵerre ás keba.' ¹¹lia ísa namá in kwǵ' ázir dáíň máána ii namá muut eňǵa ká oo nǵíň nás ye sí agǵi. ¹²majira namás in áňǵé dáíň sǵid abá sogǵa uňǵo yé básǵíň tullé jawla.' ¹³Na ísa bá áziríň wayyey risǵíňǵá majira namás in dǵó kayé ázir ál sogǵa uňǵo.' ¹⁴íde ísa namás yeeň sí kí palanǵ in kwǵ,' ázir ál way. ¹⁵ka sí dééň úúň kǵlmá sǵmó ii alá ká íde áinba ásǵanǵ bǵ bǵíňǵ ná ii see ba ii bééla ná dééle koo.' ¹⁶thoma asá awsa jaruňǵa kéyá namás majira kerna sís in kwǵ koo kí dog ná kíye arrá kúsún.' ¹⁷lii alá ísa deem áája lé paago ázir sogǵa onǵal si paago alá way naň kuré.' ¹⁸Na beit amia bá kí mélla aw karra áňǵa jurusalam lé.' ¹⁹yahúda sonǵá namá nǵíň martha na mariom lé kǵndǵla nas kalawá kawe díeň bár'í.' ²⁰martha abas iwa ná ísa ǵndǵl bá tawra kuru ná tǵré, mariom namá tónǵ sǵy. ²¹martha namá ísa sa sí in kwǵ ' dúíň sǵid, ati nǵíň jǵ íne jǵňǵa dúíň bára aň way ba. ²²na alum si ná ii lonpii jǵ sí ǵrǵ it íní ná déé le jonǵí.' ²³Ísa namás ye sí in kwǵ, dǵíň bára jawla sǵí ²⁴martha namá in kwǵ,' alum si yé ásǵanǵ sogǵanǵ kǵrǵi dunǵo lé jawla. ²⁵Ísa namá in jáwǵí ká yé aanǵ jainǵ na jawla duó náis ka sí tǵna yé aň waiba maranǵ sǵíň sála een ²⁶na duó it ná sála aňǵa náis ka sí tǵna yé pákát aň waiba. bǵ bǵinel sá in sí? ²⁷Ee dúíň sǵid, ká ina si ál jǵ jááso dunǵo jaanǵ lonpii'íň kwě al namanǵ dǵineň kwa lé jéla.' ²⁸martha abá inálanǵ kwǵ bá yanǵá álan dééň nǵw mariom sí tarǵíň namás kí butu in kwǵ,' Yé íne kee ná ii jǵ tarǵíň.' mariom ²⁹abá kel amí bá warǵ kera namás ísa lé jáwǵí. ³⁰adǵla ísa bas lóó it lé kǵíňǵá asá kí martha kǵítǵ walá tonǵ lé á paago ba. ³¹Yahúda alá tónǵ kǵíňǵ nas kalawá kawe álbá mariom sí kǵgǵle ná kullé piá ná tawrá kuru bas ye sí koomíe idǵíň nás in dǵó kǵíňǵ al turbanǵa lé dúítǵi ásǵanǵ dééň bára sí kómóla. ³²mariom álbá ísa lé paago bá kééň tarňǵa poya nás in kwǵ,' dúíň sǵid ati nǵíň jǵ íne jǵňǵa dúíň bára aň waiba. ³³Ísa álbá mariom sí jǵgǵla ná koom na Yahúda alá kí ye kéle ná dog koome, ye sí bá kǵlmá sa sonǵá durté eňǵa nás wǵíňǵóla. ³⁴Namá yeeň sí íňǵo, áál burǵí ye sí? yeeň namá in kawé jéla ná jǵgǵl dáíň sǵid.' ³⁵íde ísa namá dog kómóla. ³⁶Yahúda namá súrnǵá sí in kǵíňul, kǵl bagǵl niin kónǵí ye sí, ³⁷dǵíňǵa namá in ááňǵé Yé salanǵ kuru búlónǵ ásǵanǵ ázir sí sálá piá in alá kuru sí kúnǵí pǵalǵ ? ³⁸Ísa namá bitǵn kǵlmá wǵíňǵóla namá turbanǵ dakki nyǵňǵa alá dúló aňǵa ná dǵtó appá tiir le kǵňǵá. ³⁹namá in kwǵ dǵtó sí írí bagǵi.' naa martha namás in kwǵ dúíň sǵid in dééň sogǵíň onǵal lii yé manǵa eňǵa. ⁴⁰Ísa namá in kwǵ ' in áis waa bá abas jǵna banǵ lonpinǵ sime jǵgǵl.' ⁴¹yeeň namá dǵtó sí írí kǵgǵie. ísa namá kǵńǵí jawǵl ná in kwǵ,' báa kí barka ii áisa jǵ ka sí kel jámǵí ⁴²ká alum si ná ii jǵ ka sí ádí kel jaam, maranǵ ká bá eláin waa kin kuwǵ uonǵ al dúíň soor kǵíňǵ álan yeeň see kéyal náis kǵine áila jǵ ka sí domonǵ janǵí.' ⁴³lia namá kí

urú tarfa ázir tawrá juró; ⁴⁴waitol namá tawrá kuro ná kapan kí tarja na koja keel na juri ná tabu lê nyih. îsa namás kella kuwa sí in kwã alá déén soor kéreli, buló na bundí ná jee. ⁴⁵yahuda sonjâ alá mariom lé kalawân kéle namás kine lia ãl in ɸ sí kagile. ⁴⁶kuwa díja namá parísíná lé kákíe nas in aldí káwe ɸ it alá îsa piyá. ⁴⁷tisonan tabunja na parísíná namá dorol kinj namá in koye, ka níj kâ? in duó pirjeja sa sonjâ pii. ⁴⁸Na abá in kundí alá kóel kuwa sonjâ básin Ye sí kina.' Romána ban kélal nas dáin ton gudas sí kabíyal námas káin kuwa sí kabíyal.' ⁴⁹díg alá kona Siyaphas karfa na alá tisonan tabɸ ii namá in kwã bí arí tog dog ás balum. ⁵⁰Salá tabúnj béel al in tullé ii álan duó tog kuwa sonjan ɸ way kí idíin ásan kuwa nyét kágínjal.' ⁵¹Ciyaphas yé in belé sí kí déén tabúnj ríin á kuwába maran alá yé kí ila ayé tisonan tabɸ áanja bas in lóónóle îsa álan kuwan ɸ way ⁵²na kuwan ɸ alá áiba délin dog álan lonpin dogolan ɸ ii alá pera kinj álan yeen sí tog piyá. ⁵³it sog lé yahuda namá belé kirgwi îsa sí álan bá kawe. ⁵⁴Yé lia walá kuwan tása lé á inlɸba namá deem it lé nyánja asá kona apráim kee juta putón tuga lé namá kí kéén majira ará kúnul. ⁵⁵Naa asan yahudan súbu jabín dakki enja na kuwa sonjâ namá deem jurusalam lé kéle álan ton gudas sí tiyá káal. ⁵⁶nii nás súbu káinjá namá îsa sí kóelinj ídé alá jumín ton lê kírínol ná in kámíja belé a ii lonj Yé salán súbu enja? ⁵⁷tisonan tabunja na parísíná namá dáalí kirgul namá dáalí karúl duó it ná îsa sí búlon, álan bas yeen sí kwã ná kéyal.

Magarra 12

¹Naa asá sog osandíg sá ye álan jabín súbu káal, isa bá deem beit ánia lé éla lóo alá lia ázir keyá asá Yé waitolan tása lé jágí. ²Namá kí arra jáma káwe martha namá sín yeenja sí táarí pii ázir dog daaran kwa lé aana alá jam kámíye ii. ³Mariom namá day na arí díg murrê bawa asá sa sonjâ táará ii namá îsa sí tarja lê jíní ná kí kéén tabunj síbíná paaso. day murrên maan simmô namás ton sí nyét pis piyá. ⁴Yahuza iscoroti alá majira lé díg aná duó ásan îsa sí kara bútu piyá, ⁵bá in kwã. in day murrê sí kí girsa píriná aw káan sí as kulleba asan kuwa koja putóla sí kangare?' ⁶yé in belé sí eláin á kuwába ása yé kilmá durté kéénjá, maran bá idíin kwã ná yé kaam áanja. na déé lé girsa kí butu kúlél' ⁷îsa namá ye sí in jáwí judí yáa sí day murrê sí ká íris aá nama níj dúin jurín sog páágo. ⁸idíin ná kuwa koja hóonja ban keereg kéén bain maran ká kábiyan an kan ba keereg. ⁹yahuda sonjâ namá kel kámíe ná îsa deem ániya lé kee namá álan îsa sa sí kaglal na ázir asá wáy lé jawla. ¹⁰Tisonan tabunja namas belé kandé álan lia Azir sí dog kawe. ¹¹idíin ná yahuda sonjâ ban yeenja sí déén ɸ kundiyá ná îsa lé kaníya nas Ye sí kineli ¹²Kí saare kuwa sonjâ kit alá súbu namá kel kámíye ãl îsa deem jurusalam lé úndul. kuwa namá sununan kalma kábé. ¹³Namá kurul ála'j îsa sí kitírinjal nas kona in kawe wasi piyá kí barka ii duó it al kí lonpin kona úndul Yé alá israel kuru ii. ¹⁴îsa namá leel líj kwë oonjo niná al waar domberana lé rímen enja. ¹⁵kali á jáaba zion níj káinw; jagl díin kuri úndul, ná leelin kwë iní túsín aw.' ¹⁶majira walá as kíwéba ela ãl domonín jágínj áanja yeen bás lia kíwé alá îsan sime lóónóla in al dombere déén íri in kwã' yeen namá déén ɸ inán káwe. ¹⁷kwa kit alá káin al yé lia Azir sí tarfa nas way le jágí ¹⁸Bá nyét déén aldí kírínul kwa namá déén kurul ásan kitírinjal idíin ná kel kámíye al Yé kila ɸna sí piyá. ¹⁹Pharísina namás surja sí in áanje bagilalá, bí arí tog bír an bombóba kin dinén kwa nyét déén karín.' ²⁰Yonána díja namá dog ídé kan ná kéle álan súbu káal. ²¹yeen namá Besaida Philipus lé kéénjé jalil, nas in ánjé dáin siid kí koel álan îsa sí kagí. ²²Philipus namá nyánja nas Andarous sí kwã namá kéle nas îsa sí áanja. ²³îsa namá yeenja sí in kwã tin bas dakki enja álan duldín kwë sime lónóla ²⁴.kí see, see, gís amín náánjín kwë abá suuru lé á poyaba ban díin sáy ná way, abá way namá kaan sonjâ kiri. ²⁵duó bi duó ná déén jain sí putó teel ban jó, na duó it ná dñe lé úrinj Yé ban íri jain kurâ lê jaa. ²⁶duó it ná kónj ásan táarí piyá yé bá ii ka sí karí lúo; saba alá ká ain, dúin táarí dunjo dog ban kee. na duó it ná ii ka sí bagí piyá dúin ába ban ye sí kónj. ²⁷ka sí kilmá gí paal kanín waa?; dúin báa jopógis in tin lé alá dú le úndul? ²⁸lóoló ká bá in tinín ɸ éla. dúin báa kínj konan sime namá jawil lê urú kómóla nas Ye sí in tina ká waar â na bitân níj â dog. ²⁹kuwa díja namá warig kawle al ela urú sí kel kámí namá in anje dñl líj urú ii díja namá anjal melek ge nas risinjo. ³⁰îsa namá in jáwí, in urú dúin áiba maran dñen ɸ ii. ³¹Na in dñen tin paago asán kande naa in dñen siid sí ban tawrá karúl ³²Nii abá ii ka sí surun saba kagul ká ban kwa sonjâ sí eló. ³³Yé inán bá eláin ɸ kwã álan Yé way. ³⁴kwa díja alá dii kan ná in áanje kinja sí jáaso dunjo dáalí in gis páalí jáaso dunjo álan sálâ sáy nama níj kee. jí ay jámín duldán kwë sí ásan kádábu kaldol? Yé duldán kwë kí yé? . ³⁵îsa namás yeenja sí in kwã hére ban kí ban bute sáy. na bílni ná boo asá dulé díelé kan ná kúrel nii ná binja sí luul áis júnjoba, niná duó al kí luul elon yé as lonja áal dúiti ³⁶héra síis bíin nii nas kíen bain nas héran dogólá been.' îsa abá inálan kwã namá yanjá nas kwan

ɛɲ suur jula.³⁷Îsa alá kwan tabuɲ ɛɲa soɲá na pirgeɲa piyá kwa ye sí as kineba. ³⁸ásanɲ ashiyanɲ belé agíní dáín loɲpii ki yé asá dáín belé síis tina na ki síis loɲpiɲ dóɲá lóónóla.³⁹Namá kutiɲol ásanɲ kine, ashiyâh dombore lé dog in kwă. ⁴⁰Yeeɲa kúɲí kuruɲa iɲɲin na kilmaɲa pulle álanɲ kí kúɲí á kagflalba na kí kilmaɲa á keyálba álanɲ kawɲjal ná ká ígé. ⁴¹Ashiyah abá inánɲ kwă nii al loɲpiɲ sime sí jágfla ⁴²namá dééɲ aldí piyá kwan tabuɲa soɲá namá îsa síis kine; walá dfeɲ jiiɲ sí tawrá á kawéba adííɲ álanɲ yeeɲa sí toɲ gudus síɲ páal á karúlba. ⁴³Yeeɲ namá kwanɲ sime sí soɲá koɲí kí adííɲ álanɲ it sí koɲiyal alá loɲpii lé úndul ⁴⁴îsa namá kí urú in kwă duó it náis ka sí tina yé ka sí del áis tinelba bát it sí tina aíla ka sí domoɲ íní, ⁴⁵na duó it ná ii ka sí jágfla bá dog ye sí j'gfla aíla ka sí domoɲ íní. ⁴⁶ká dfeɲɲ kwa lé hérra éla na duó it náis ka sí tina yé lulíɲ dío aɲ sáy ba. ⁴⁷na abá duó dúíɲ belé sí kel amí na as tina ba ká ye sí á síɲ andiba, idííɲ ná á élabá álanɲ dfeɲɲ kwa si ande, bá idííɲ éla asanɲ dfeɲɲ kwa sí oppó⁴⁸duó it ná ii ka sí urel na dúíɲ belé á kóelba yé bás it kee ásanɲ ye sí bet. adííɲ ná belé it al ká waa bá yé ii asanɲ yeeɲ sí bet soɲanɲ karí duɲo lè. ⁴⁹ká dúíɲ belé tog dog á írsínóba maranɲ bá it sí waa a ísa ka sí dúíɲ báa kwă ná ii domoɲ íní ⁵⁰ká alum sí ná dééɲ belé bá yé ii jain kurâ na belé it al ká írsiɲ bá yé ii alá ká in írsínó a ísa dúíɲ ába kwă

Magara 13 Íssa kééɲ majira síis tarɲa lio

¹Naa alá jabíɲ sũbu á paago ba îsa bás lóóná ása dééɲ tin dakki eɲa álanɲ dfeɲɲ kwa sí júndí na ába lé píɲí. Yé ala dfeɲɲ kwa lé kééɲ jaruɲa sí kóní yé namá sa soná kóní. ²de sitan yahúza iscrot simon níɲ kweɲ dío kárí, ásanɲ îsa sí boot aaranɲ doú kélló ³îsa lónas ála aba ye sí ɛɲa nyét dóɲa jáa lii ála yé loɲpii lé kuru na loɲpii lé álanɲ píɲí. ⁴îsa namá jámaɲanɲ lóo le warig keera namá dééɲ juri sí rááná ná nimaɲa lé rigo. ⁵Namás koro bawa ná muan lé jíɲí lia namás tuɲa nas kééɲ majiranɲ tarɲa lii naa kí gartúm paasi alá dééɲ dío lé rígríá. ⁶Yé albá saman butrusíɲ kwě lé paago saman bás in kwă jí kúíɲ tarɲa lá jali. ⁷îsa namas ye sí in kwă jí naa asjalumba arí al ká aw marranɲ lia básíɲ jiw. ⁸butrus bá in kwă' lóo lo jí pékét kúíɲ tarɲa aɲ jáloba, îsa namá ye sí in j'wí abá ká ái álóba jí dúle arí aɲ jarɲba. ⁹de saman butrusíɲ kwě namas îsa sí in kwă dúíɲ siid dúíɲ taar áiba dfeɲɲ marranɲ dúíɲ dóɲá na tabɛ. ¹⁰îsa namas ye sí in kwă' duo it ná liɲo yé bá nyét tiyá eɲa na lia arí á kóelba tarɲanɲ jálonɲ paal bí kwa teyáɲa baanɲ marranɲ nyét teyáɲa á baanɲ ba.' ¹¹(îsa lónas kiyé ásanɲ ye sí kaari bútu piyá ; namá idííɲ uuɲ in kwă bí kwa nyét teyáɲa á baanɲ ba.) ¹²Lia asá yé kééɲ majiranɲ tarɲanɲ jálo agé namá dééɲ juri bawa ná dû oɲo, namá yeeɲa sí iɲo, bí bíwí sá táárí it aísa ká bɲa sí â?. ¹³bí ká sí majiranɲ bain na siid gí baríɲ; see gí eyá na ká innálanɲ alum. ¹⁴na al ká dfeɲɲ majiranɲ bain na siid aɲ, na kfeɲ tarɲa áló, bí dog níɲ kwa kernanɲ tarɲa bálo. ¹⁵ká bɲa sí innanɲ gís â ásanɲ balum nás bí dog innálanɲ bâ niná al ká bɲa síis â. ¹⁶kí see, see, gí síɲ waa polgony á keeba ná dééɲ siid lé appâ ii; na domoɲ duɲo á keba ná it lé appâ ii alá ye sí domoɲ íní. ¹⁷Abás bí in sí balum na kie táárí bâ banɲ bark een . ¹⁸ká belé sí dfeɲɲ uuɲ nyétin á írsínóba idííɲ nás ká kit sí alum al ká aanó marranɲ bán uu it een al dombere kwă: ' Yé alá buus amí báis dééɲ tiɲ jágí. ¹⁹ká bɲa sí gísíɲ u it waa alá indel nii ná eɲaba ásanɲ bí nii biɲɲ abá eɲa ká âl Ká âl Yé Aɲ. ²⁰kí see, see, gísíɲ duó it ná ye sí kóní alá ká adenɲ á báí ka sí kóní, na duó náí ka sí kóíɲí bá Yé sí kóíɲí aíla ka adenɲ piá.' ²¹îsa abá inálanɲ kwă, bas suur kéroónóla.namá kí urú in kwă ' kí see see bɲa wa gísíɲ dfeɲɲ dío díg kee náis ka sí karí bútu piá.' ²²majira namá suuri kagile na kutiɲul asánɲ kiwí yé aii beɲeɲ . ²³majir alá îsa ye sí sa soɲá kóní bá dééɲ kíli . ²⁴saman bótros síɲ kwě namas in kwă' álanɲ îsa sí iɲo kiyé ala yé dééɲ uuɲ risíɲ . ²⁵yé namá ísanɲ ogo lé pawsa namá in iɲo y'e kiyé dúíɲ siid? ²⁶îsa namá ye sí in jáwí yé ii duó álanɲ kás loonɲ úɲo ná yee sí aní.' lia îsa namás loonɲ uɲo namá samán iscorít sí íní ²⁷.Yé álbá loonɲ sí amí sitan namá dío kárí, îsa namas ye sí in kwă kullé jáa uut lé al joel álanɲ jáa.' ²⁸daranɲ kwa sí walá tabuɲ á káríba innánɲ kaanɲ si kwă ²⁹.Yeeɲa sí díɲa namás indió kayé yé mat in beléɲ álanɲ óta julu wala gal álanɲ kwa nyukéɲa sí gírsa íní . ³⁰idííɲ al yé gírsanɲ wouɲ áɲa yahúsa álba ela loonɲ sí amí bá tawrá kuru lóo dikkóɲ dío alá luul áɲa. ³¹Lia álbá yahúza tawrá nyáɲa , îsa bá in kwă, naa duldíɲ kwéɲ simme appa eɲa na loɲpin déle. ³²Na in alá loɲpii déle sime eɲa yé banɲ ye sí sime piá dééɲ suur lè setin banɲ sime piá ye si. kúíɲ ³³Dogólá dokkéɲa ká kíbanɲ soɲá aɲ koonba lia bí banɲ ka sí gí boní marranɲ ká bɲa bagísíɲ ɛt waa asá ká yahúda sí waar waa bí taga lóo it lé aɲ béleba ál ká ani.' ká bɲa sí domoɲ dío gíɲ aní ³⁴Ká bɲa domoɲ dío gíɲ aní kfeɲ surɲa sí suur boní in aíla ká bɲa sí oní surɲá sí boní. ³⁵Kwa nuét basíɲ bɲa innalanɲ kalɲa ál kúíɲ majira banɲ abá bí surɲa sí suur dío boní ³⁶Saman butrus namá îsa sí iɲo.' dúíɲ siid

jí aal jani? yé namá in jáwí jí taga naa dúíng k̄ar̄iŋ aŋ j̄iŋjiba sabaŋ ná ká ani maraŋ jí baŋ lia dúíng k̄ar̄iŋ j̄iŋj̄i. ³⁷Butrus namá píŋí ná bitáne ye sí iŋo dúíng s̄id̄ kaŋ uuŋ naŋ taga d̄íŋ k̄ar̄iŋ aŋ iŋjiba ká d̄íŋ uuŋ dúíng jain sí undí. ³⁸Isa namá ye si in jáwí jí jain sí la dúíng uuŋ jaráŋa kí see see j̄i sí waa gísíng zonga aŋ kómólaba baŋ gíŋ jí ka sí kasiŋa iis jawríŋí.

Magara 14

¹B̄iŋa-sí kilmaŋa a ḡi írt̄íŋába nás b̄í Lonpii-sí b̄iŋa, ka-sí dog gís b̄iŋ. ²Dúíng ába'ŋ toŋ pāita sonŋâs kee. Ati innálaŋ á lonjba ká báisíng b̄iŋa-sí in waa ká âl anni-ii áisáŋ b̄iŋa-sí lóo aáŋo. ³Liya abás lóo ááŋó námá áyíŋa náis árḡi, ná lóót-lé b̄oŋ alá ká aiŋ. ⁴B̄í baluŋ-si ká âl anni-ii." ⁵Tóomas namás Ísa-sí in kwă, "Lonpii kí ás kaluŋba jí aal janni-ii, na kí dorá ay-ii síŋ kaluŋ?" ⁶Ísa namás yee-sí in kwă, "Ká dorá aŋ, naŋ see aŋ, naŋ jaiŋ aŋ; d̄uó á keba álán b̄â-lé éla abá kúdúíng dorá áiba. ⁷Abás b̄í ka-sí baluŋ, dog bá síŋ dúíng b̄â-sí baluŋ. Míŋ naa b̄í baluŋsi yee-sí ka-sí naŋ ḡi baŋiŋa." ⁸Pílib namás yee-sí in kwă, "dúíng s̄id̄, Ába-sí gis jáwli, álán sonŋâ-ii dáí-lé. ⁹Ísa namás yee-sí in kwă, "Ká k̄ib̄iŋa'ŋ kaáŋá kí sooga sonŋâ naŋ-si baŋí náis kaa á baluŋba Pílib? D̄uó id̄ ná kí gien kaáŋá yé bá Ába-sí jáḡiŋa. Na jí ay-ii jámiŋ, 'Ába-sí gis jááwli?' ¹⁰Jí see á jéélba âl ká Ába-lé aŋ na Ába ná dúilé kee? Na uŋa aisa ká j̄i-sí waa ká taga áŋ waaba dúíng d̄itin níŋ, id̄íŋ ná Ába dúíng d̄uó kee ná dééŋ táári pi-ii. ¹¹See ḡi j̄ây-ii iláŋ ná Ká Ába'ŋ d̄uó aiŋ, na Ába ná gal dúíng d̄uó kee, wala gal in see j̄ây-ii iláŋ ná yeeŋ tááriŋá arrá pié. ¹²Kí see'ŋ see, gí síŋ waa, D̄uó id̄ náí kaa see t̄io ká bán táári k̄id-sí piyá âl ká aw, namaŋ kin-lé sonŋâ appá dog. id̄íŋ ná ká dúíng b̄â-lé anni-ii. ¹³Ar̄i ná kúíng kona boiŋí, ká bán â Ábá namá muŋjé eeŋ kwě'ŋ-le. ¹⁴Abá ar̄i bi ar̄i boiŋí kúkúíng kona, ká bán â. ¹⁵Abá-ii kaa b̄oíl, b̄í bán kúíng uŋa-sí b̄âyí, ¹⁶Na ká námás Ába-sí ūm, na yé námá-ii jányíŋi keer íní na yé námá kí k̄ie baŋ nyégérég- ¹⁷Na k̄uo seeŋa. Dald̄i tag á síŋ t̄íŋréba yee-sí iláŋ ná yeeŋ tag áŋ kagilalba yee-sí wala gal á síŋ kaljaba. Marran b̄í baluŋ-si yee-sí, marran dééŋ jaiŋ kí k̄ie naŋ níŋ kí k̄ie baŋ. ¹⁸Ká tag áŋ undíba d̄itin níŋ; ká áŋa níŋ asi keer d̄íŋ. ¹⁹Naa tin dakkis piá marran dald̄i taga áŋ ḡiŋ jáḡiŋba kaa-sí, marran b̄í baŋiŋa ḡiŋ ka-sí. Iláŋ ná ká k̄íŋiŋ kaiŋ, na b̄í dog baiŋ. ²⁰Ila soog-lé b̄í bá síŋ baluŋ alá ká k̄i dúíng Ába kaiŋ, na b̄í gal ná dúilé baŋ, na ká ná d̄íŋ aiŋ. ²¹Na d̄uó id̄ nás kúíng uŋa-sí t̄ab̄u'ŋ jáá ná t̄io, ila d̄uó bá-ii kaa k̄oíl, na d̄uó abá-ii kaa k̄oíl, yé bá dúíng Ába-sí k̄oíl, na ká bá yee wéel naŋ síŋ dúíng suur áwli yee-sí. ²²Júdias Ísa-sis in kwă, "Lonpii, kaáŋ-ii nás jí d̄íŋ suur-sis jáwliŋi k̄iŋa-sí ná dald̄i-sí áiba?" ²³Ísa namá in jáwí yee-sí, "Abá-ii d̄uó bid̄uó kaa k̄oíl, yé bá áw ná kúíng uŋa-sí t̄i. Dúíng Ába bán yee-sí kóŋí, naŋ sí t̄íŋré yee-sí naŋ níŋ dáŋ toŋ arrá t̄úŋmó kí k̄íŋ. ²⁴Na d̄uó abá kaa ái-ii k̄oílba kúíng uŋa-sí tag áŋ t̄iŋa. Kila uŋa alá kel bámi-ii dúilé á geba bá Ába'ŋ gé aila kaa áden piá. ²⁵Ká iláŋ gis waa kin uŋa b̄iŋa-sí, iláŋ ná ká k̄ib̄iŋa kaŋ ná k̄aw. ²⁶Na jányíŋi d̄uŋo déllíŋ bá bá k̄uo tiyáŋa gé na bá yé-ii Ába aisa áden piyá kí kúíng kona-na yé bá ísíŋ páálí b̄iŋa-sí ūt̄oŋá nyéttin na yé bán saí d̄íŋ otá nyéttin aisa ká áden áa b̄iŋa-sí. ²⁷Na ká undí ḡiŋ kí d̄oŋá'ŋ paalaŋ; na ká aní ḡiŋ dúíng d̄oŋá'ŋ paalaŋ. Ná ila áiba aila dald̄i ínni. D̄íŋ kilmá-sí a jundíba álán-si káálíŋá t̄ie, ²⁸B̄í kelbámi aisa b̄iŋa-sí waa, Ká anni, namá áŋa d̄íŋ asi keer. abá-ii kaa b̄oíl, b̄iŋa-sí bán ḡiŋ kilmaŋ simmó iŋi, iláŋ ná ká Ába-lé anni, id̄íŋ ná Ába yé dúilé sonŋá appá-ii. ²⁹Naa ká waa gísí b̄iŋa-sí iláŋ waar ná á eŋaba, na abá eŋa, ásáŋ see b̄ây-ii. ³⁰Bittâ sonŋâ áisíŋ á írsíŋo ba kí k̄ib̄iŋaŋ, dald̄i'ŋ dáálí ūnd̄u. Na yé k̄uroás keba dúíng írí, ³¹Marran dald̄i'ŋ báisíŋ lon âl ká Ába-sí oíl, Na ká bán ila-sí â aisa Ába kwă álán â. áw nás kawla íne ná koo.

Magara 15

¹ká kurú karma see kuŋ aŋ na dúíng ába bá yé ii ná kurúŋá duŋo ii. ²Dalgaŋ it ná kuwá á kirelbá bá b̄éŋél ye sí naa dalgaŋ it alá kuwá kirel yé bá jawŋel álán kuwá sonŋá kiri. ³b̄í naa nyét tiyáŋa baŋ beléŋá k̄id̄íŋ uŋ aisa ká b̄iŋa sí írsíŋó. ⁴Dúíle putó baríŋ na ká díŋe id̄íŋ ná dalgaŋ taga aŋ kiriba abá yé kurú lé putó as eŋaba, b̄í dog bas dúíle putó beŋ. ⁵Ká bá kurú aŋ na b̄í kargáŋá duó it nás dúíle putó eŋa na ká dééle eŋa, yé baŋ kuwá sonŋá kiri, na b̄í taga ar̄i tog dog aŋ bába dúíng paal. ⁶Na bá díŋ kee nás dúíle

putó áiba ban kande ná tawrá kabíal in ná dargan namá pullo lia kargáná putóla sí namá dorol káal námá utû kinjál ná sɔŋal. ⁷Maran abás dúile putó beŋa na dúín belé násdíle eŋa bí bonj ɔri it ná boel ban dfeŋ een ⁸kí it ɛ dúín ában sime bán een, námá kuwá sonâ bari álán kúin majira been. ⁹Nin al gí dúín ka kóónj, ká bii dog gí inálan oonj. dúín jonjile putó barin. ¹⁰Na abá kúin beléŋá putó beya, basin dúín jonjile dog putó been, in alá ká dúín báan sí bagí â namás putó éya dééŋ jonj le namás putó éya. ¹¹ká bina sí gís inán irsin ásan dúín kilmán simin bain na kilman simin pis een. ¹²dúín blé bá ye ii in álán surŋá sí suur bonj iná al ká gí bina sí onj. ¹³Duó tog dog á keeba nás jonj in le soná kee álán díŋ dééŋ suurin jain sí kééŋ báŋŋan ɛŋ jundí ¹⁴bí kúin báŋŋa baan na abá ɛt sí báa asá ká bina sí waa. ¹⁵Ka bina sí pékét kona polgony áin ɔrinba, idíŋ ná sagal dééŋ polgony sí ɔri it ás páálitiba al yé pii. maran ká bina kona báŋŋa gís aní idíŋ ná ká bina sí ɛŋŋa nyét awli alá ká dúín ába le kelami. ¹⁶ka sí bí á ii báanŋoba maran ká an ná bina sí aano namá ii aráná álán boo ná kwa sonâ bari álán sayal, namá ii ába bina sí nyét ín ɔri it ná délé bonj kí kúin kona. ¹⁷Kin ótónâ gís amin álán bí kíeŋ surŋa sí bonj. ¹⁸amá ii in dinéŋ kwa bina sí kawriné bas in balum ka sí dog ál gí dééŋ tabún kawriné. ¹⁹Ati nin bí in dinéŋ kwa lé báŋŋa dine bán kééŋ kwa sí kónj maran idíŋ na bí in dinéŋ kwa lé á baan ba, ká bá ii in dinéŋ túle áánŋo namá in ɛŋ ii aila in dinéŋ kwa bina sí kawrela. ²⁰bina sí ais yfelba belé it áisa ká in waa polgony dééŋ sagal lé soná appá iba. ' na abáis ka sí dinéŋ kwa jitiŋa káwe bina sí dog básin káwal ; na abá yeen dúín belé sí bagí káwe, dfeŋ sí dog ban bagí kawal. ²¹Yeen básin bino sí jiti káwal kúin konán uun idíŋ ná yeen as kalŋaba kiyé ná ii ka sí domon ín ²²Ati ká élabá asan yeen sí írsinŋo, yeen jitiŋo ásin kaiŋ ba na yeen naa belé as kaiŋba kíeŋ jitiŋo lé ²³duó it ná ii urel yé bá dog dúín ába sí urel. ²⁴Na ati nin dfeŋ táas lé uŋa kit ába alá tóóríg toh dog á piyába yeen jítola ásin kaiŋ ba , maran yeen bá ii ká sí kawri namá dúín ába sí dog kawriné lia alá kila uŋa sí kagile. ²⁵idíŋ ɛŋ namá inálan eŋa ásan belé it aginjí ál dfeŋ dáálí le rimen káwe hô gí kawriné ka sí. ²⁶Nii alá ába le janinjí duonŋo it ɛŋɛɛl áisa ká bina sí ádeŋ aw seen kɔo al ába lé kurél yé ka sí gí sín nyí ²⁷Na bí dog náis ka sí báninji idíŋ ná kíbiyan kaŋ dééŋ juun lé.

Magara 16

¹Ká Bina-sí in belé idíŋ kwă, "álán ábirtónŋolaba. ²Bina-sí Tonŋeye-lé gín kɔrral . Tin'ŋ éla Duó ál Bina gí irin namá in kwă, " Yé ál Wúo'ŋ táárí pii. ³Yeen in sí idíŋ káwe nás dúín Báa-sí ná Ká-sí ás kalŋaba . ⁴Ká in idíŋ gís kámín ába dééŋ sog paago, Ná eŋa álán gís dúín belé in lónŋola. Ká bina-sí in belé ás kwăba dééŋ juŋ-lé. idíŋ ná Ká kí Bina'ŋ kaŋ . ⁵Naa ká Duó it-lé káwŋiti ál Ká kíe kaŋ náí adden piá, Maran Duó ákeba álán gí Ká inŋo Ká aála káwŋiti? ⁶idíŋ nás Bina-sí in belé may eŋa kíeŋ kilmanŋa-lé. ⁷Maran Ká Bina-sí beléŋ see risin, Ál tullé-ii dii-lé álán ká oo, idíŋ ná ába Ká áyioba Janyidunŋo an éiba álán gís Bina nyinjí, Maran ába ká lii yio ban yé-sí adden aa dfe-lé nás Bina janyninjí. ⁸Yé abá kéla Janyidunŋo bân Dine'ŋ kwa-sí ŋar kíeŋ jitiŋa-lé ná tulléŋa-lé na dog jandina-lé . ⁹Jitiŋa-lé idíŋ nás Ká-sí see ákéjéba . ¹⁰Ná tullin-lé idíŋ Ká Báa-lé aní maran naa áin bagila idíŋ ná Ká Báa-lé wánjiti. ¹¹Maran Jandí-lé idíŋ ná in Diné'ŋ siid-sí jandé-sí álán wia-ii ¹²Ká ɛŋŋa sunŋá-sí kaŋ álán gís kwă, Maran Bí boton gí álán bir mó. ¹³Maran abá kɔoTeyen dfe-lé bɛŋɛl bá gísín dóra teeye pááli ál ɛŋŋa see'ŋ risin. idíŋ Janyidunŋo dééŋ suur' in á risinba, maran bá it risin ál yé kélámí, Ná Yé báisin ila ɛdóna'ŋ rsinŋo ál duitie álán kinj . ¹⁴Yé Ká gís bora patta pii, idíŋ ná Yé dúin bow nás Bina pááliti . ¹⁵Báa'ŋ lótá nyét bá kúin gé, Ká Bina-sí in idíŋ kwă, Ná Janyidunŋo bá dúin bow namás bina pááliti . ¹⁶Tin dig-lé Bí ká ai nin báŋŋlba, Ná maran tin ker-lé namái bagil Bí ká-sí ¹⁷Kééŋ Majira'ŋ dió díi namás súŋŋa-sí in aagé, In kaa-ii ál gís Yé kíŋa beléŋ, tin dig lé álán bagil ná tin dig lé álán ai bagilba ná in ál in kwă Ká ál Báa-lé anní. ¹⁸Maran Yeen namás súŋŋ in risinŋo " in kaa ál Yé beléŋ, tin dig lé álán bagil ná tin dig lé álán ai bagilba? Kí as kalonŋa yé kaŋŋi ál risinŋo ". ¹⁹Isa namá jagil ná Yeen kóel álán Yé-sí kíŋɛl, Yé namás Yeen-sí in kwă, " in lai-ii ál Bí dééŋ súŋŋa bhlél , ál gís Ká in kwă, tin ɛddé dió Bí álán gí bagil ná tin dig-lé álán ai bagilba. ²⁰Kí seen see bundí nás Bí álán bomola nin mɛnɛŋ bonŋo, Maran Dinéŋa-sí ban kilmanŋa simmó kinj, Maran Bí dog dfeŋ mɛnɛŋ ásan bá Kilma'ŋ simmŋin jayŋo. ²¹Nina Yáa ál dééŋ dɔrin' in tin paago, Yé bás kí kola ná suur' in wai-ii piis ɛndélin , Maran tin in lé ál Kwě kiri ila suur' in wai-ii bás

jitiya kilma'η simmiη idfiη kwě diwwó Dine—lé paago ²²Bí ass muniηa baη, Maraη Ká biηa—sí kí ker gín kagil, Biηa—sí baiη kilmaηa simmó kíηi, ná Dwo ákeba álán dfeη kilma'η simmiη dfe—lé bow. ²³Ná ila sog—lé Bf ká—sí aibiηo ari tog bir, Maraη kí see gí kwă, Ari bi ari ná Bf Baa—sí kí kúíη kona biηo baiη kaniya. ²⁴Maraη Dwo ákeba ná ari tog dog kí kúíη kona kiηo, Biηo ná mai kaniya ásán dfeη kilma'η simmiη piis een. ²⁵Ká biηa—sí kí mitla gís risiηo kin lótán, Maraη ál tin undul ná Ká kí mitila aη risiηoba, Maraη mitilaηa uηη bá gísíη Baa kí paíη risiηo²⁶Ila sog Bf kúíη kona níη biηo, Ná ká in ás kámíηba ásán Ká Baa—sí dfeη kûm . ²⁷Ná see Baa Bfiηa ínigíη idfiη ná Yé biηa—sí kóelgí ná Ká dog biηa—sí wóelgí idfiη nás Bf seejîa baη ál Ká Baa—lé kaη ná éla ²⁸Ná Ká Dine—lé éla ná kí así ker in Dine—sí soor nání ná Ká Baa—lé kawéηiti ²⁹Kééη Maira namás in aagé." jagil naa Jf batariη risiη ná kí mitila áiba . ³⁰Naa Kf kalon—sí Jf ása údóna nyéttiη jalon, Ná dwo tog bir ájóelba álán gí iηo ná kí in Kf seekéya Jf ál Lonpii—lé jéla. ³¹Ísa namá in kwă naa see lá báiya ³²Kí see tin ál éla, Ee tin ál paago, álán pera een Dwo bi Dwo kí dééη dorá, Namái Ká dīiniη bēndi, Maraη Ká dítiniη ákaηba, Maraη Baa bá kīe kaη . ³³In údóna ál gīs Ká risiηo ásán Bf donη baη dui—lé, Ná in Dine—lé Biηa—sí suηjá gísíη kígiya, Maraη pttó bariη Ká ása in Dine—sí otoyoηo

Magara 17

¹Álbás Ísa in údóna'η risino, Namá jawíl jagil ná in kwă," Baa tin ál paago, dfiη kwě—sís bora patta jaa álán gís Kwě jî bora patta piá . ²Niná álánba jf yé—sí Kuríη jani kwan írí nyét ná Yé gala álán kwa—sí janjî lujηη kinní kila ál Jf yee jani ³In ál ye—ii janiηi, álán gís Yeeη jî kaljo, ál díllíη Lonpii jaη, Ná ál Jf jaη ná Ísa jáásodηo adden jaa. ⁴Ká jîis bora patta aa in suuη—lé ná Ká dúíη táári ágés in suuη—lé ál gí Jf jani álán áa. ⁵Naa Baa ká gís bora patta kí dfiη suur kí ila bora patta jaa ál tóóríg ál Ká jfiη kaη ása Dine átuηoba ⁶Ká yeeη—sí kfiη kona—sí kaweli, kwa ál Jf ká jani in dine—lé . yeeη ná kfiη gé ná Jf náí gala ká jani ná Yeeη gala dfiη belé see kéye. ⁷Naa yeeη kin lótá nyét kaljo ál jf ká jani ál dfi—lé éla.⁸idfiη kin uηηa nyét anni ál gí Jf ká jani, Ná Yeeη kin uηηa—sí kitfiyees ná kí see kaljas ál dfe—lé éla, Naη—sí seejîa kaíη ál Jf Ká adden jaa ⁹Ká yeeη—sí kûm, Maraη Ká in Dine—sí ás kûmba Ká kin—sí kûm ál Jf Ká jani idfiη yeeη kíeη gé. ¹⁰Ná ari ál dúíηi bá dog dfiηi ná dfiηi ná dog dúíηi gí, Ná Ká yeeη—sís bora patta kawē . ¹¹Ká Dine—lé nii aηkaηba, Maraη in kwa in Dine—lé kaíη, Ná Ká dfi—lé awηiti . Baa teyá jano yeeη—sí kí kfiη kona, kona ál gís Jf Ká jani álán yeeη tog in kiηi niná Ká kfiη ¹²Tin ál Ká kīe kaη Ká yeeη—sí kí kfiη kona—sí anó, kona ál gīs Jf jani. Ká opós nyéttiη, maraη díllíη ila tog nás jopóba, ná dog bá álán Domonkwaη belé see een. ¹³Naa Ká dfi—lé kawéηiti, Maraη Ká in sí idfiη kámíη Yeeη kí kilmaηa'η simmiη piis kaíη . ¹⁴Ká yeeη—sí dfiη domon kaní, Maraη Dineηa yeeη—sí kariηi idfiη ná dīne'η kwa ágéba, Nina ká dīne'η kwa—lé áηba ¹⁵Ká ai—ii kílaba álán dīne'η páal jarâη, Maraη álán Sitan' íη ere jano. ¹⁶Yeeη dīne níη kwa ágéba, Niná Ká dīne níη kwa—lé áηba. ¹⁷Yeeη—sí selé jaηo ná idfiη dfiη uη ál see—ii ¹⁸Niná álbá ii Jf Kaa in dīne—lé adden jaa, Ká dog Yeeη—sí adden aw dīne—lé. ¹⁹Dfiη uηη Ká dúíη áηo, idfiη álán Yeeη dog kíeη sūrηa kaηul uηη selé . ²⁰Ká díllíη kin sí ás kûmlba, Maraη dog sí ila sí kûmel ál gín seekéyál kiníη domon uηη. ²¹Álán yeeη nyéttiη tog kiηi, niná Jf Baa ná Ká niná Ká dī—lé ná dog yeeη dáí—lé álán in dīne seetîa ál Jf Ká ádden jaa. ²²Galaηa ai lá Jf Ká jani, Ká dog yeeη—sí aní álán Yeeη tog kiηi, Niná ká kfiη. ²³Ká dfeη díó ná yeeη dúíη díó álán yeeη jirgíηó timeniη kaíη, ásán díldíη iwi ál Jf ká ádden jaa ná Jf dog ál yeeη—sí niná aila Ká jóel .²⁴Baa Ká wóel ailá Jf ká jani álán lóót kaíη ál ká kaη, álán kila galaηa agil, Galaηa aila Jf ká jani idfiη ná Ká gí jóel joini ila ása in dīne átuηaba ²⁵Dúíη Báatullé, dīne Jf—sí áís lonba, Maraη Ká Jf síis alon , Ná yeeη kaljas aila Jf Ká ádden jaa. ²⁶Ká kfiη kona—sí yeeη—sís kawli, Ná síη dog kawli álán joini ailá Jf joini álán dfe—lé paago, Ná Ká dog yeeη—sí wóel."

Magara 18

¹Lii asá Îsa kééj jêma agé, Bá kí kééj Majira'η páal kuro ná Roo Badurêñ-sí kape namá lii mađil díg-lé kařiye. ²Ná Yahúza bás ila Madil-sí loŋa alá níj Îsa kí kééj Majira'η joŋa pii. ³Yahúza namás dáálí'η dałima Toŋ' íj wœoŋa-sí lii nyáná ála Parisiŋa ná daalí'η Taβœŋa adden kawe. Yeeŋ namás Bařiŋa ná koorí dóŋó kaři. ⁴Yé Jáásodœŋo asá údóŋa loŋa asá yé-sí œndéli, Namá Majira'η taβœŋ kuro ná yeeŋ-sí iŋo, "Nás in kwă Bí kii-sí bóel?" . ⁵Yeeŋ namá in kawí, "Îsa Nazaradœŋo." Îsa namás Yeeŋ-sí in kwă, "Ká aŋ." Yahúza asá Yé boot arra'η dũu kollo namá dog kénjá ná kí Kaldaga kirelinji. ⁶Ălbás Yé yeeŋ-sí in kwă. "Ăl Káaŋ," Yeeŋ namá kařiŋ kawŋyé ná kawyé dũu œœœ-lé. ⁷Naŋ kí asi ker iŋo yeeŋ-sí, "Bí kii-sí bóel?" Naŋ dog in kawíe, "Îsa Nazaradœŋo-sí." ⁸Jáásodœŋo namá in jawí, "Ká aŋ gís wă Ăl Káaŋ ába Bí Ká gí bóel bá kin-sí bœndi ná kíyál." ⁹In namá idîŋi álánj ila œœ eeŋ Ăl Yé kwă: "Kin Ăl gí Jí jani, tog bir álán ájœŋoba." ¹⁰Siŋon Potoro Yé asá Sigîŋ kénjá namá dakki keliŋo ná Păgi âppa'η koi dig-sí diŋo œœœ kwan beta, Ná ila koi sí namá in kařiŋi Malso. ¹¹Îsa namás Potoro-sí in kwă, "Dîŋi Sigîŋ dééj Tabálé jawí. Ká kí in Togolé'η koro aŋ ababá Ăl gí dúíŋ Baa Ká iní?" ¹²Lia kałdaga ná Yahúda namá Îsa-sí kéyé. ¹³Yeeŋ main namás Eanáš kařiye idîŋi Yé Kabási'η Baa'η Bará kénjá, Naŋ ila aye-lé Păgi âppa kénjá . ¹⁴Kabás namás Yahúda-sí œœ'n see kwă, "Nás in kwă Ăl tullé-ii álán Dœó tog kwa nyét œœŋ wai-ii" ¹⁵Siŋon Potoro namá Îsa-sí kaři luwúo, Ná Majira kœŋa dog. Ná Majir ila asá parisŋa kałŋiŋi namá Îsa síŋ parisŋa'η jansánj Rigé arrá kařiye. ¹⁶Maran Potoro namá orre kera. Majir ila asá parisŋa kałŋiŋi namá nyánja nás ila kwé Niw-sí risiŋo Ăl orre kénjá nás Potoro-sí dió éla. ¹⁷Lia Yaa koi Ăl orre'η wœŋo kénjá, Namás potoro-sí in kwă, "Jí dog Ăl ila Dœó'η Majira-lé jaŋ?" Yé in jawí, "Ká ála aŋba." ¹⁸ila tin kałdaga ná kałdaga'η taβœŋ namá kaři ná idé kériłiŋi, nás utú kœwú idîŋi ná loo lula kénjá ná kíeŋ sũrŋa tokké káweŋi, Ná Potoro ná dog kééj kaři ná suur tokké piánj. ¹⁹Parisiŋa'η taβœŋ namá Îsa kééj Majira'η ná dééj œœœ' íj jawíliŋ iŋo. ²⁰Jáásodœŋo namá in jawí Ye-sí, "Ká kwa-sí kí pałiŋ œœœdawlíŋiŋi ná dog sí Masiga-lé ná Yahúda'η Toŋteeye-lé œœœdawlíŋi loo Ăl aŋháda nyét dee-lé kisŋa. Ná ari ákéba ná ká kí bœœœ aa. ²¹kaa gí nái bilel. kwa kit sí bŋo Ăl gís ká kéláméŋi , Ká aas kwă yeeŋ-sí, yeeŋ kałŋas kaa-ii Ăl Ká kwă." ²²Ălbá Jáásodœŋo ninála jawí, dig kałdaga'η dió namá Îsa -sí taan nás in kwă, "in dóra lia álánj kúe kí Majira'η bain jawí. ²³Îsa namá yé-sí in jawí, "ába Ká orroŋ kwă ila bá jaŋi, maran ná Ká œœŋ see kwă Jí kaŋ gí jaldi. ²⁴Lia Annas namá Yé-sí Kaspiya-lé adden piá Ăl Parisiŋa'η taβœŋ kénjá. ²⁵Siŋon potoro namá kénjá ná kúe Utú kaŋiŋi. Kwa namá Yé-si in kiŋœł, Jí dog kééj Majira'η dió dig ájaŋba?" Yé namá íriŋi nás in kwă, "lulu Ká álaŋba." ²⁶Parisiŋa'η koiya'η dió dig, Ăl ila dœó'η aala kénja Ăl Potoro diŋo beta, namás Potoro-sí in kwă "Ká jí-sí mađil ai ađilba?". ²⁷Potoro naŋ dog bintan íriŋi yé áláiba innálaŋ Zonga komo. ²⁸Lia Yeeŋ Îsa namá Haipas'ij toŋ kabe nás Kuriŋa'η toŋ âppa-lé kařiye. Ila namá kí subúnj sij kénjá, Maran Yeeŋ Tónappá ákařiŋba álán yeeŋ jáníŋá ákiŋíba maran álán Garaŋa'η jamíŋ subu idîŋ kawe. ²⁹Lia Paláto namá páal kuro nás in kwă, "kaa jaŋiĂl in Dœó piá asá Bí béla?". ³⁰Yeeŋ namá in kawí, "Ába in Dœó jaŋíyán aibá Kí yé-si dii-lé ásánj kélba. ³¹Paláto namás yeeŋ-sí in kwă, "Ăl Bí boo nás Yé-si dééj œœ'η bandi kí dœŋ dáálí'η dóra." Yahúda namá in kawí, "Tullé aibá álán Kí Dœó-si kí wai-ii kandi dééj dáálí-lé. ³²Dœŋ belé in namás Îsa'η belé ila-sí páalíti Ăl Yé kwă, kí kaa dóra-ii Ăl Yé dui-ii álánj kúe wai-ii. ³³Lia paláto namá Tón appá kaři nás Îsa-si tari piá nás in kwă, "Jí Yahúda'η Abœkuri?". ³⁴Îsa namá in jawí, "In Belé-sí jí lá jwă wala kaŋœł gis Ăl Ká Abœkuri aŋ?" ³⁵Paláto namá in jawí, Ăl ká aŋ Yahúda ágeba Ká aŋ! kúŋiŋ kwa gé náis ine kéle ná Parisiŋa'η Taβœŋ gé nás dui-lé kéle. Jí aa jaa? ³⁶Îsa namá in jawí, "Dúíŋ kuriŋ in Dîne'η kuriŋ aibá, ába níŋ dúíŋ kuriŋ in dîne'η kénjá, kúíŋ kóya baŋ dúíŋ kirol álánj gís Yahúda Ká ákéyéba." ³⁷Paláto namás Yee in kwă, "Ná Jí Abœkuri lá jaŋ" Îsa namá in jawí, "Kábá ai ná Jí jwă. Ká iníŋ gí œœ'η kaŋiŋi ná iníŋ œœ'η kéla in Dîne-lé, Álán œœ'η see páal kawí. Ná dœó bi dœó nás œœ'η see-sí kálam bás dúíŋ belé-si kélam." ³⁸Paláto namás in kwă, "œœ'η see kaa-ii?" Ălbá Yé in sí kwă, Yé namá páal kuro Yahúda-lé nás in kwă, "Ká jaŋi á kumbobá in Dœó-le. ³⁹Maran Bí dœŋ bœłiŋ-sí baan Ăl gís Ká dœó tog tuna keréŋél kí Garaŋa'η subúnj sog. Bí bóel lá álánj gís Yahúda'η Abœkuri-sí araŋ?" ⁴⁰Maran kwa namás œœŋ dag ájee ná in kámíŋa lolo in Dœó ba Maran Barabas, Barabas namá dœó ila kénjá Ăl Kuriŋ-si era

¹Lia Paláto namá Îsa—sí tÿo ná ðaddi. ²Kaldaga namá tagin kényên kawé, Ná Jáásodunjo'ň tabun káye nan—sí Jibbé púwa kínyá. ³Yeen namá dee—lé kéle nás in kámíña hia Yáhúda'ň Abukur!" ná ye kaldi⁴Paláto namá páal kuro bitan nás Yeen—sí in kwă "bagíl Ká ál Biña—sí páal éla ásán Bf balonj Ká dee—lé jani ása ákûboba." ⁵Îsa namá páal kuro, Nás kényên tagin ná jibbe púwa suúr kee. Paláto namás yeen—sí in kwă, "bagíl Dwo ál ini. ⁶Álbá parisíña Îsa—sí kagíle namá kayé ná in kámíña, "kaldabules baldo kaldabules baldo Yé—sí!" Paláto namás in kwă, bawbu nás Bf daldo kaldabu—lé yé—sí, Ká dee—lé áskumboba. ⁷Yáhúda namá in kawí, Kí asá dáinj dáálí kaan ná kí dáálín dorá in Dwo ál inlanj álán wai—ii idíñ ná Yé tabus kirêl asá Lonpii kwě—ii . ⁸Álbá ila terere—sí kéle—sí amí, Namá lia kalí suúr bunj. ⁹Namá Tonj kurinj dió karí kí asi ker nás Îsa—sí in kwă, Jí aál janj ná jéla? Maranj Îsa uu tog ájawíba. ¹⁰Paláto namás Îsa—sí in kwă, " Jí anj jarel álán Ká jirsíño? Jí as jalunba Ká asá kuro kaan álán Jí—sí uló, ná kuro álán gís kaldabu—lé kaldo Jí?" ¹¹Îsa namá in jawí Jí kuro dúinj írí as janba bá díllín kuro ál gí kaníye. Dwo ál gís Ká—sí di—lé ása jani appa suúr kee." ¹²Ila jawí'ň uu'ň, Palátos namá piá álán Jááodunjo—sí póló, Maranj Yáhúda namás kayé ná urú kalde ná in kámíña, " Ába Jí in Dwo—sí julo, Jí bá Káisar'ň jaru ájanbá. Ná dwo bi dwo ná déenj suur Abukuri jawí bá Káisar'ň ondé. ¹³Álbá Paláto ila belé kélamí, yé namá nyána nás Îsa—sí páal kéla ná yé na Kuri'ň kutíñ írí onjo loo ál in karíya Paimen, Maranj kí Aramaníñ belé namá in karíya Gabbasa ¹⁴Ila namá Garaña'ň subu'ň sogá'ň ásélín sogá kénja, tin ondig'ň taas—lé. Paláto namás Yáhúda—sí in kwă, "bagíl dfeñ Kuri ál iní—ii!" ¹⁵Yeen namás kí uu in kayé " bares, bares yé—sí ná kaldabus baldo Ye—sí!" Paláto namás yeen—sí in kwă, "Ká gísín dfeñ Abukuri kaldabu lado?" Parisíña namá in kawí, "Kí Abu ker as kanba maranj Káisar." ¹⁶Ila paláto namá Îsa—sí yeen—sí kinní álán yeen—sí kaldabu kaldul. ¹⁷Lia yeen namá Îsa—sí kargíye, ná Îsa na déenj kaldabu bow ná ila loo—lé kéenje ál in karíñi" Skull' íñ loo," ál kí Aramaníñ belé in karíya Golgosa, ¹⁸Yeen namás Îsa—sí kaldabu kaldul idé ná kwa kerja aw ná Îsa dfeñ taas—lé ¹⁹Paláto namá ósom rimmen piá nás kaldabu—lé taan. ná rimmen kénjá ÎSA NASARADUNJO, YAHÚDA'Ñ ABUKURI. ²⁰Yáhúda sunjá ila ósom—sí árddeñ kawé idíñ ná ila loo ál Îsa—sí dee—lé kaldabu kaldul deem' íñ kíli kénjá, ósom namá kí Beléña iis rimmen kénjá kí Aramaníñ belé ná kí latin ná dog kí Giríng ²¹Parisíña namás Paláto—sí in ááge, ál in rimminj ájaba Yáhúda'ň Kuri, Maranj ál Yé in kwă ál Ká Yáhúda'ň Abukuri anj. ²²Paláto namá in jawí, "ila ál rimmen áa álbá rimmen áa." ²³Ila Kaldaga álbá Îsa—sí kaldabu kaldul, Yeen namá kéenj juri kábe namá loonja onjol jényéré namá dwo bi dwo jiríñ sabbá poy. Maranj kéenj kerné namá kit kénjá ál kí donj kawéye ná kit áiba álán kényére. ²⁴Yeen namás súrnja—sí in ááge, ála akényéreba, maranj aw nás kurú kabí kñ sí sinj poi, In namá idíñ kénjá álán Dombore'ň belé déenj lóó kéenje ál Domonkwanj aagé , Yeen ásán dúinj kerne—sí kuru kabíya, Ná in bá ye—ii ál kaldaga kawé. ²⁵Idé Îsa'ň kaldabu'ň loo—lé namá Îsa'ň Íya na déenj Ísa'ň Niw ál Kálpos'ň yáa'ňkwě kénjá, ná Moo Makdaliya'ň kanj ná idí kérélinj. ²⁶Álbá Îsa déenj Íya—sí jagíl ná Majir ila ál saa kóelinj ná déenj dakki kéréli, Yé namás déenj Íya—sí in kwă, " Yáa ál dfeñ kwě!" ²⁷Nanj dog sí Majir—sí in kwă, " ál dfeñ Íya—sí jagíl!" Main ila tin—lé ila Majir namá Íya sí bawa nás déenj tón nyánj ²⁸Álbá lóta nyét páal lonjolé nanj nyétinj timménj kanj, in namá idíñ kénjá álán Lonpii'ň domonj déenj loonj een, ila Îsa namá in kwă, "Ká ál buranj" ²⁹Idé namá mawón kénjá nás kí kál piis kénjá Yáhúda namá nyerta Kál—lé kabíe namá kí beda'ň kuru írí ná Îsa'ň udó—lé kayé. ³⁰Îsa álbá ila Kál—sís íwya namá in kwă "agínjís," Lia Tabu dñu jawí ná kéenj kwo Wúo—sí iní. ³¹Yáhúda idíñ saare'ň Moo'ň sogá kénjá namá Paláto—lé kóinjé álán kawj maíta kaldabu—lé ás yába idíñ saare Moo'ň sogá gí, (Ná sogá appa—ii) álán maíta—sí tárñja kure ná kápól. ³²Lia kaldaga namá kéle ná kila kwa aw—sí tárñja kuríñi ál kí Îsa—sí kaldabu'ň arra kaldul. ³³Yeen álbá Îsa—lé kéle namá kumbé ná Yé kagínj wala tárñja á kuríñba ³⁴Innalanj kaldaga'ň dió dig namá Îsa—sí áwya kilí'ň dñu namá kewa ná koro suúr kuról. ³⁵Dfeñ dió dig ál ila uu—sí jagíl namá in uu'ň risíño, ná déenj uu namá see. Ná Yé lonjas uu ál yé kwă ál kí see—ii álán Jí seejñ , ³⁶Kin údónja namá idíñ kinj álán Domonkwanj belé déenj loó kéenje , "déenj darú tog bir án kuréba. ³⁷Ná kí asi ker Domobore in kwă, Yeen álán yee kagíl ál yeen gé ná Yé—sí áwye. ³⁸Lia álbás údónja nyét kinj, Josêp ál Îsa'ň Majir kénjá, namá paláto—lé kí kamíñ éla, idíñ ná Yé Yáhúda—sí kalí píyénj, ná Paláto—sí injo álán jundi ná Îsa'ň maít—sí baw , Paláto namás tina álán baw, ila Jósép namá éla ná bawa. ³⁹Nikítomis ál tóorig Îsa—lé kí lulu éla, Nanj dog el nás dñy ná sila muréña jololé sunjá. ⁴⁰Lia Yeen namá Îsa'ň maít kabé nás kí jiri pattá kinul nás muréña kee inná ál Yáhúda dfeñ bulíñ—lé kawé ál maít kurítfe. ⁴¹Ila loo asá Îsa—sí dee—lé kaldabu kaldul namá kéenj kíli kurú'ň darí kénjá ná dee—lé Turba diwwó kénjá ná tóorig Dwo á kuríeba. ⁴²Ná saare'ň Moo'ň kénjá Yáhúda—lé ná idíñ ná Turba dakki enja namá Îsa—sí dee—lé kuríye.

Magara 20

¹Lia kollíṅ soga'ṅ dig-lé, asá loo subú kaṅ

ṅa, Moo Makdalíya namá éla álán turba jagíṅ namá pəló ná ditón ăl turba'ṅ ădó páálánġi ná dééṅ ditón ná tuga jaṅ. ²Namá saḱkiya nás Simon poto-ro-sí ná ila ăl Ísa saa kóeli nás Yeeṅ-sí in kwă, "Tara Yeeṅ ăl Lonpii'ṅ suur-sí kabe turba ná Kí ás kaluṅba ála sí káriyie wala yeeṅ kuryé" ³Innálanġ Poto-ro ná Majir ker namá Yeeṅ kuruṅba ná turba kééṅ. ⁴Yeeṅ mamá arra kuruṅba ná turba kééṅ, Ila Majir namá tará kullé piá ná Poto-ro'ṅ tabuṅ turba paago. ⁵Namá loo dūu jagíṅ namá juriṅa pattana idé dūu, Marañ yé turbá dió akaríba. ⁶Simon poto-ro ălbá paago nás turbá dió beto. Namá ila juriṅa pattana-sí idé dūu jagíṅ. ⁷Namaṅ juri asá Ísa-sí tabu kuma ná dog idé kee kí ila juriṅa'ṅ arra nás suur kirtól idé dūu. ⁸Lia ila Majir ăl Simon'ṅ waar paago namá dog turba dió karí ná kila juriṅa jagíṅ yé namá seetfo asá Ísa jawla. ⁹Maraṅ Yeeṅ ila tin-lé bás kaṅ ná ila domon' ṅ arra akaruṅba ăl in beléṅ Ísa ásán wai-lé jawla. ¹⁰Lia Majira namá tón kawṅiye kí así ker. ¹¹Maraṅ Moo namá sai ná komo, Namá komól lia namá idé turba'ṅ kíli dūu oṅo. ¹²Idé Moo namá Meléga aw jaṅba nás juriṅa kaṅ ná tog tabuṅ ere kăw na ker tárṅa'ṅ ereila loo-lé ása Jáásoduro-sí kulpol. ¹³Meléga namás Moo-sí in koyé, "Ammó kaṅ jómónġ" Moo namá in jawí, "idíṅ ná yeeṅ dúṅ Lonpii-sí kabe ná Ká as aluṅba yeeṅ aala-sí kééṅ Yé-si. ¹⁴Ălbá Moo ila belé-si kwă, yé namás soor jaṅo namá Ísa-sí jagíṅ ná idé kirel. Maraṅ Moo ás lonoba ila ăl Ísa sai. ¹⁵Ísa namás Moo-sí in kwă, Ammó kaṅ jomónġ? Jí kii-sí jóel?" Yé namás indio kee in ăl ila daari duro-ii, Moo namás Yé-si in kwă, "Abu ába Jí jaba báis jwă ăl si jare ná Ká oo ná abu". ¹⁶Ísa namás in kwă, "Moo" Yé namá jaṅo namásye-sí in kwă, "kí Aramaṅ belé, "Gudpáli". ¹⁷Ísa namás in kwă, ála ai juraba Ká asá kaṅ Baa-lé íri ájwba, Maraṅ joo nás dúṅ bārṅa-sí jwă, Ká álán Dúṅ Baa-lé oo íri ná dfeṅ Baa ná dúṅ Lonpii ná dfeṅ Lonpii. ¹⁸Moo Makdalíya ná wariṅa nás Majira-sí kwă, "Ká ăl Lonpii-sí kagíṅ" naṅ gís in ădóna kwa ká-si. ¹⁹Kí ila Kollí'ṅ soga arra'ṅ ăl Majira Tón ná paṅġi karíye nás dfeṅ orré kuruṅba idíṅ Yahúda-sí kaṅ kawéṅí Ísa as namá él ná paṅġi tulé kera nás in kwă, "dúṅ doná dfe-lé". ²⁰Ălbá Yé in belé-si kwă, Namás kééṅ kóná ná kééṅ tárṅa'ṅ ósoma pááli, Majira-sí namá bat kilmaṅa simmó kaṅ ăl Lonpii-sí kagíṅ. ²¹Ísa kí asi ker namás dog in kwă, "Dúṅ doná dfe-lé. Niná ăl gí Baa Ká ádden piá, Ká dog gí Bina adden kawa. ²²Ălbá Ísa kinaṅ kwă, Yé namá yeeṅ-sí kəu teeyana upúri nás yeeṅ-sí in kwă, ăl sí "kəu teeyana-sí bitre. ²³Duo bi Duo nás kaṅ kee nás báaso, ila Duo-sí kééṅ kaṅ bás páasonol; Duo nás kééṅ kaṅ-sí júma, ila kaṅ bás dée-lé kaṅ". ²⁴Tomas ăl dog Dimás karíġ, Yé wala akéṅaba ăl Ísa éla. ²⁵Lia Majir ker namás yé-si in kwă, "Kí ăl Lonpii-sí kagíṅ" Tomas namá in jawí Ká ába ágíṅba ná kééṅ ósoma kila kééṅ ná dúṅ doná dééṅ íri aa Ká see áṅ jaba" ²⁶Soga oos na ġs' ṅ dió Majira namá dog Tón kaṅ nás dfeṅ orré kuruṅba. Ísa namá éla paṅġi buṅba ása orré úriṅa namá dfeṅ tullé kera nás yeeṅ-sí in kwă, "Dúṅ doná dfe-lé." ²⁷Namás Tomás-sí in kwă, "ăl dfeṅ doná tíṅġi jaa dúṅ doná-si júra ná kin ósoma jagíṅ álán seeġi jaṅ." ²⁸Tomas namá in jawí, "Dúṅ Lonpii ná dúṅ Wú." ²⁹Ísa namás Yé-si in kwă, idíṅ ăl gí Ká namá naa seejya. Batta kila kwa ála ai kagíṅba, Maraṅ nás seeġi kaṅ dui-lé. ³⁰Ísa namá pirjeṅa saa suná piá Majira'ṅ tabuṅ ná díi Domobore-lé rimmeṅ á kaṅġi, ³¹Maraṅ in díi namá idíṅ rimmeṅ kaṅ álán Kí seekġa Ísa ăl Jáásoduroṅġ, Lonpii'ṅ kwă, ná seeġi dee-lé ása jaṅġi lúṅ kee kí kééṅ Kona.

Magara 21

¹Lia Ísa namás Majira-sí dééṅ suur pááli kí asi ker Roo Tiberias. Namás dééṅ suur kí in dóra pááli. ²Simon Poto-ro ná kí Tomas ăl Dimas karíṅ dog ná Násníyál ăl Galíli kéṅa Zabádi'ṅkwě, ná Majira ăw ker Ísa'ṅ. ³Simon Poto-ro namás Yeeṅ-sí in kwă, Ká ăl Púúna'ṅ juriṅa kanní, Yeeṅ dog namás Simon-sí in kwă, Kí dog álán Jí koo, Namá arrá kééṅ namás Pulduṅ kúli ná kééṅ Maraṅ nyét ila luuli'ṅ dió púún tog bir dog akéjéba. ⁴Saare'ṅ kí subú, Ísa namá Roo'ṅ tuṅ kera, Maraṅ akwéba ăl Ísa-ii. ⁵Ísa namás Yeeṅ in kwă, "Juréṅa arí dig sa baṅ jámínġ? Yeeṅ namá Yé-si in kawí "Lolo." ⁶Yé namás yeeṅ-si in

kwă, " kien kunyir Pulduna'ň sabba soru'ň ere bini, alán dıi bŕa. "Yeen namá kien kunyira kinya, yeen namá kutaingol alán kunyar-si kelo idhin ná Puuna saa suná kani . ⁷Lii ila Majir al İsa saa kolin, namás Potoro-si in kwă, "In kwă tara in al Lonpii." Simon alba ila belé kélami al Lonpii! namá kéen Juriňa dorol piá ná roo poi idhin nás bás dilin roo'ň juriňa suur kéná. ⁸Lia namá Majira kerna Pulduň-lé kéle idhin yeen roo'ň karra akaniňa, namá kéle ná ila kunyir-si killu asá kí Puuna'ň piis kéná. ⁹Alba Yeen Roo'ň kural namá kalwó nás utú kee ná puuna útu ná Karana dıi idé, ¹⁰İsa namás Yeen-si in kwă, "kai kila Puuna'ň dió yós dıi bel al kasá béyá. ¹¹Simon Potoro namá Kunyir débbé namá buló nás Kunyir kí puunas piisni kéen appaň kila, Ná paagul piri na wayyena oos na ĩs ná Puuna saa suná kani, Maran kunyir ajerenába . ¹²İsa namás Yeen-si in kwă, "al bel ná nŕ kãm, Duó akenába alán Yee iňo, "Jı kii jan?. Yeen kaniňi-gis Yé al Lonpii. ¹³Jásodunjo namá él ná kila Puuna-si kí Karana bawa ná Yeen-si ini. ¹⁴In namá tin ĩs-lé kéná asá İsa kéen Majira-si déen suor páalı asá Yé wai-lé jawla. ¹⁵Alba Yeen kien nŕ kammı, İsa namás, " Simon Potoro-si in kwă, Simon Yáaye'ň kwě, Jı Ká jóel gıla kin lóta-lé sunhá,?" Potoro in jawı, "Ee Lonpii Jı jalun-si Ká al gı Jı wóel." İsa namás in kwă, "Dúin urinas duwón jaa" . ¹⁶Jásodunjo namás Simon-si kí asi ker in kwă, "Simon Yáaye'ň kwě, "Jı Ká jóel gıla?" Potoro namás in kwă, "Ee Lonpii, Jı jalun-si Ká al gı Jı wóel." Lonpii namás in kwă Simon, "Kúin Baima'ň oro jaa." ¹⁷Yé nan-si ĩs-lé kwă, "Simon Yáaye'ň kwě, Jı ká jóel gıla?" Potoro-si Lonpii'ň belé ila dirro ena idhin nás Lonpii kí ĩs belén, "Jı Ká jóel gıla?" Yé namás in kwă, "Lonpii asá lótana nyétin jalun, ná Jı jalun-si Ká al Jı wóel." İsa namás in kwă, "Dúin Baima'ň oró jaa. ¹⁸Kı see'ň see aw nás kwă Jı-si, Jı al juredunjo jana ban juriňa kit jiniťien al Jı jóelinjı ná sabbat jannini al jóelinjı dog, Maran naa al appa jena ban kini kóna tilgin jaw namás duó ker juri jini namás sabbat karıtıa al Yeen kóel ná Jı ajóelba." ¹⁹İsa in si idhin kwă, alán gıs páalı kí dóra-ii alán kie wai Potoro nás kie Lonpii-si bora patta piá, Albas in belé, namás Simon-si in kwă, "karı julo Ká-si." ²⁰Potoro namás jayno ná ila Majir-si jagıla al İsa saa kóel ná Yeen-si kari loŕ, ná dog Yé kéná al İsa-si Jamin tin-lé koó kari nás in kwă, Lonpii kieye nisih boot duu kelo?" ²¹Potoro Yee jagıla nan-si İsa-si in kwă, Lonpii in Duó kaniň piá?"²²İsa namás Potoro-si in kwă, "Ába Ká wóel kee namanin Ká kaniňa ila Kaanini dıi-le "julo-ii" ²³Ila terere namá nyalini barna'ň dió, ila Majir alán á wiiba, Maran İsa Potoro-si kí Majira kerna'ň in as kwă, Ila Majir alán áwiiba Maran Ká wóel alán kee namanin Ká kaniňa ila ka-ii dii-lé?" ²⁴In ila Majir alin uŕ'ň risinjo, Nan Yé-ii ná rimmen piá, Ná kí kalun-si déen uŕ al see. ²⁵Ná udóna sunhá kani ná İsa pia. ába nin nyétin rimmen kani, Ká bais in lon Dine an bawaba kéen domoboreňa-si al rimmen

